This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

Gladelig Jul lille Holger
fra
Faster. G

NAS

RIDDER SKJALM

OG ANDRE FORTÆLLINGER

AF

LOUISE BAUMANN

8312

KØBENHAVN
H. HAGERUPS FORLAG
1901

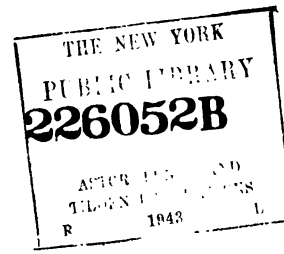

V. SCHØNEMANNS BOGTRYKKERI NYBORG

Indhold.

Ridder Skjalm	Side	5
Æbler er godt	—	15
Fattiggaardsdrengene	—	40
Kancelliraaden	—	57
Skovrider Møllers Humør	—	69

Ridder Skjalm.

Juleferien havde i Aar været ualmindelig livlig hos Etatsraad Buhls paa Røgaard. Husets ældste Søn havde haft tre Venner, Ove, Povl og Karl, med hjem, og saa havde Julen bragt Slæde- og Skøjteføre, ja, Juleballer med i Tilgift, saa det var intet Under, at Gorms Venner morede sig fortræffeligt. »Men hvormed skulle vi nu more os i Aften?« spurgte Husets næstældte Søn, Hugo, da de Nytaarsaften sad samlede i Dagligstuen. »Naturligvis drikke vi Punsch og spise Æbleskiver, naar Klokken slaar tolv.« »Vist ikke nej!« paastod Etatsraaden, »Vi kom sent i Seng i Aftes, var ude til Bal forrige Nat, nej, vi gaa tidlig i Seng.« Men nu blev der en Tiggen og Beden. Husets yngste Søn, Knud, som hverken havde været med til Bal eller Selskab, havde netop glædet sig saa meget til Nytaarsaften, og da saa Etatsraadinden til sidst endte med at lægge et godt Ord ind for Drengene, blev Resultatet, at de maatte blive oppe, men Etatsraaden vilde gaa i Seng.

»Saa, nu ere I vel glade, at I fik eders Vilje«, sluttede han.

»Og du, at du fik din,« tilføjede Hugo. Etatsraaden saa skarpt paa ham.

»Ikke saa rask paa det, Hugo«, sagde han kort, men fortsatte: »I faa altsaa Lov at blive oppe, men du, Gorm, indestaar for Lys og Ild. Hvad ville I egentlig tage Eder til fra nu af og til Klokken bliver tolv?« »Fortælle Spøgelsehistorier,« foreslog Karl.

»Ja,« raabte Knud begejstret, »maa jeg fortælle om Ridder Skjalm,« men Hugo afbrød ham.

»Ja, og om alt det andet Vrøvl, Stine Barnepige fyldte os med.«

»Ja, saa Godnat,« sagde Etatsraaden, »og mor Eder godt.« Dermed gik han.

»Hvad var det, Knud før sagde om Ridder Skjalm,« spurgte Karl.

»Ikke andet end noget Vrøvl,« forsikrede Hugo.

Lille Knuds Øjne lyste. »Nej, det er den rene, skære Sandhed, det siger ogsaa Per Vægter,« for han har selv en Nytaarsnat set Ridder Skjalm staa oppe i Riddersalen og stirre ud af Vinduet lige i det Per skulde synge Vægtersangen. Og Per siger, at den Nytaarsnat, hvor Ridder Skjalm ikke gaar om her paa Gaarden, den er der ikke noget ved«.

Hugo lo foragteligt, men Povl spurgte: »Hvad er der da med den Ridder Skjalm, siden han gaar igen?«

»I gamle Dage har han ejet Gaarden,« begyndte Gorm, men Knud afbrød ham.

»Han ejede Gaarden i Trediveaarskrigens Tid og drog saa med Kongen derned i det fremmede Land for at kæmpe; men da Hæren drog hjem, blev han dernede og lod sig hverve af Svenskekongen. Hans dejlige Ridderfrue, som sad her paa Røgaarden og længtes, skikkede Bud til ham.

»Aldrig,« sagde hun, »skal jeg løfte Spidsen af min Finger for at beholde dig hos mig, hvis det gælder dit

Land og din Ære, men nu maa du kun blive borte, hvis du tør sige, du kæmper for din Tros Skyld«. »Jeg kæmper, fordi Kampen er min Lyst,« svarede Ridder Skjalm og vendte ikke hjem. Saa skikkede Fru Merethe ham atter Bud.

»Du har Fisk i Søen og Dyr i Skoven, og jeg længes.«

Men Ridder Skjalm kom alligevel ikke.

Lille Knud taug et Øjeblik, men i samme Nu fortsatte Hugo:

»Da han drog hjemmefra, havde han haft Skjorte paa Kroppen, Visir for Gefjæset og ikke en rød Øre i Lommen, for den Gang havde man nemlig kun Øre til at høre med; naa, saa gik det ham jo skidt, men endelig kom der da en Kugle susende, som rev det halve Hoved af ham, og saa, før der kom nok en Kugle, som tog det andet halve Hoved, havde han indset, hvad for et daarligt Hoved han havde haft, at det kunde falde ham ind at slaas der nede, blot for at slaas; men nu kunde I da nok forstaa, at hans Sjæl er fredløs.«

»Aa, Hugo,« sagde Knud bønligt, men Hugo vedblev:

»Om vi i Aften gik op i Riddersalen, det er der, hans Rustning staar, den, han iører sig, naar han Nytaarsnat gaar rundt paa Gaarden.«

»I kan stole paa, jeg gaar ikke med,« for Knud op.

»Nej, jeg kan tænke, du er bange, Buksetrold,« drillede Hugo, men Gorm bemærkede: »Bange skulde du nødig beskylde Knud for at være, efter at han i Sommer hjalp dig, da det kneb. Knud, kom hen til mig.«

Dog Knud kom ikke, han var gaaet ud af Stuen. Ingen maatte se, han havde Taarer i Øjnene. Hvor kunde han vel andet, naar nogen, oven i Købet hans egen Broder, lo af de gamle Sagn, som han elskede.

Der blev nogle Øjeblikkes Tavshed, saa sagde Ove:

»Jeg kunde nu egentlig godt lide at være i Riddersalen,

naar Klokken slaar tolv.« »Aa ja,« bad Karl og Povl, »lad os gaa op og se paa Ridder Skjalms Rustning Klokken tolv.«

Gorm tøvede med Svaret, til Hugo drillende bemærkede:

»Jeg tror ikke, I skulle bede Gorm for meget om det, for han er nu sletikke selv helt dristig ligeoverfor Ridder Skjalm! Gorm blev rød i Kinderne.

»Jeg holder, ligesom Knud, af de gamle Sagn. Men — vel — lad os i Aften gaa op i Riddersalen.«

Et almindeligt Bravo hilste ham, og Hugo tilføjede: »Det er herved fastslaaet, Punktum.«

Men nu vare Drengene inde paa Eventyr og Spøgelseshistorier, saa fra nu af afløste den ene mærkelige Oplevelse den anden, til Gorm spurgte: »Men hvor blev Knud af?«

Hugo saa hen til Taffeluret, hvad han oftere havde gjort i den sidste halve Time, saa sagde han:

»Lad mig drage ud efter Ridder Knud; vender jeg ikke tilbage med ham, død eller levende, saa er det fordi Ole Lukøje har taget mig; men glem ikke, at I højtidelig har lovet at gaa op til Ridder Skjalms Rustning, — lovet og svoret,« og han rakte Haanden frem. »Lovet og svoret.« Kammeraterne lagde deres Hænder i hans.

Et Øjeblik efter kom Knud ind ad Døren.

»Men Knud, er det dig, har du ikke mødt Hugo?« lød det omkring ham. »Jo«, Knud havde nok mødt ham i en af de lange Gange, men om Hugo havde set ham, vidste han ikke, for han løb saa hurtigt forbi.« Saa sad man en lille Stund i Taushed, til Karl bemærkede, at »nu maatte man vist af Sted.« Gorm saa paa Uret. »Der var ikke lang Tid at give bort, hvis man skulde være i Riddersalen, naar Klokken slog tolv, men Hugo.« Aa, Ole Lukøje havde nok taget ham, søvnig var han, og Godnat havde han jo sagt, da han løb ud af Stuen.

Saa rejste Gorm sig.

»I skulde ikke gøre det,« advarede Knud endnu en Gang, men Ingen svarede, og Gorm, fulgt af Ove, Povl og

Knud, begav sig af Sted. Først kom de gennem nogle Værelser, saa opad en Trappe og derefter ind i et Galleri; her var ganske lyst af Maanen. I brede Striber faldt dens klare Lys ind gennem de gammeldags indfattede Ruder, spillende hen over gamle Malerier og store Egetræs Skabe og Kister, som var opstillede i hele Galleriets Længde. Var det den store Stilhed, Midnatstimen, eller var det Sagnet om Ridder Skjalm, som gjorde Drengene saa tause? maaske noget af hvert. Karl gik hen til Vinduet og saa ud. Derpaa udbrød han:

»Hvor her er kønt!«

Nu saa de andre ogsaa ud og bleve, skønt Klokken allerede var saa mange, staaende ved Vinduet. Endelig sagde Gorm:

»Det er nu alligevel ikke rigtigt, at vi gaa ind i Riddersalen,« men Povl, Karl og Ove afbrød ham.

»Vi maa gøre det, vi har lovet Hugo det.«

Gorm gjorde nu ikke flere Indvendinger, rask gik han hen ad Galleriet, aabnede en Dør, og nu stode de i Riddersalen. Men i næste Sekund veg han uvilkaarlig et Skridt tilbage; thi ved Vinduet stod — Ridder Skjalm. — Dog, Gorm tog sig hurtigt sammen. Det var længe siden, han havde været heroppe. Rustningen kunde være flyttet de hundrede Gange. Saa gik han rask hen imod den og aabnede allerede Munden for at sige:

»Ja, der ser I Ridder Skjalm.«

Men i samme Øjeblik, han bøjede sig frem mod det nedslaaede Visir, saa han to mørke Øjne blinke sig imøde inde fra Hjælmen, og se, rørte Skikkelsen nu ikke den højre Arm? Men — det maatte være Bedrag, det var kun Maanelyset, som faldt ned over Brynjen. Dog, det hjalp altsammen ikke, det var Gorm umuligt at betvinge sin Angst, og nu, netop som han stod der, stirrende og betaget, lød der 1, 2, 3, 4 høje Klokkeslag, fem og seks

fulgte efter, og saa blev Taarnuret ved at slaa, til det havde meldt, at nu var det Midnat. Da vendte Gorm sig, og uden at hverken han eller de andre sagde et Ord, gik han over Gulvet og aabnede Døren til Galleriet, og først da den atter var lukket, og de igen stod derude, følte Gorm, at nu kunde han igen trække Vejret. Alle gik de lidt i Taushed, til Poul udbrød:

»Ja, I kunne nu sige, hvad I ville, han var alligevel inde i Rustningen, for ligesom jeg allerbedst stod og stirrede paa ham, blinkede han med Øjnene. Først troede jeg, at jeg saa fejl, men lige i det samme rørte han sin højre Arm; jeg kunde høre, at Ringene i Brynjen raslede ved det.«

Ingen svarede, enhver tænkte sagtens sit, og kort efter var de atter i Dagligstuen.

Knud sad ene derinde.

»Naa,« spurgte han i en meget sigende Tone, men da Ingen svarede ham, tilføjede han: »Ja, jeg sagde Jer det jo i Forvejen.«

Der blev ikke noget af at drikke Punsch den Aften; først mente Gorm, at man skulde vente lidt, maaske kom Hugo tilbage; men da saa en lille Tid var gaaet, erklærede han, at nu var de vist for søvnige, hvorpaa alle Drengene, som efter en stiltiende Overenskomst, rejste sig. Før de skiltes, sagde Gorm:

»Skal jeg ikke følge dig op, lille Knud, du skal jo forbi Døren til Riddersalen. Men Knud rystede stolt paa Hovedet og sagde frejdigt.

»Nej Tak! Jeg holder for meget af Ridder Skjalm til, at jeg vil gøre Nar af ham, men jeg holder ogsaa for meget af ham til at være bange for ham.

Saa skiltes de, men da Knud aabnede Døren til Galleriet, standsede han pludselig: »Hvad var det? Hans egne Fodtrin kunde da umulig gøre saa megen Støj. Atter gik

han nogle Skridt, men kun for paa ny at staa stille. Der var Støjen igen. Og nu tvivlede han ikke længere, den kom inde fra Riddersalen, det sukkede, det raslede, var det virkelig Ridder Skjalm? Det var ikke frit for, at Haarene begyndte at rejse sig paa Knuds Hoved. For møde Ridder Skjalm, naar han Nytaarsnat vandrede om paa Gaarden, det havde Knud dog ikke rigtig Lyst til. Men som han nu stod der, lød der atter Støj inde fra Riddersalen, og denne Gang hørte Knud ganske tydeligt en Stemme, som bad:

»Er der nogen ude paa Gangen, saa kom og hjælp mig.«

Det var godt for Knud og en til, at han holdt saa meget af Ridder Skjalm, som han gjorde, ellers havde han nu næppe haft Mod til at spørge:

»Er du Ridder Skjalm?« Og næppe havde han spurgt, før der lød et: »Aa, Knud, kære, lille Knud, det er mig, Hugo, som er herinde. Jeg er i Ridder Skjalms Rustning og kan ikke komme ud af den igen.«

I næste Øjeblik havde Knud aabnet Døren, og der, — ja, derinde stod midt paa Gulvet Ridderrustningen, og ud fra den lød Hugos Stemme:

»Hjælp mig Rustningen af, Knud, først vilde jeg forskrække de andre med at være i den, og bagefter kunde jeg ikke faa den af igen. Jeg var død, hvis jeg skulde have staaet her hele Natten.«

»Det behøves heller ikke,« sagde Knud sindigt, medens han med kyndig Haand begyndte at løsne Remme og Ringe, »det er for Resten lige tilpas til dig, dette her, for du kunde lade være at gøre Nar af Ridder Skjalm.« Og medens han nu afførte Broderen de enkelte Dele af Rustningen og anbragte dem paa deres rette Plads, vedblev han: »Det er ogsaa godt, at jeg ved Besked med hver Rem, ellers havde du siddet net i det, og heldigvis er Klokken ikke mere end lidt over halv et, saa Ridder Skjalm

kan godt faa sin Rustning, medens det er Midnat. Naa, Hugo! —«

»Ja, der, midt paa Gulvet, stod nu Hugo i sine egne Klæder, men rystende over alle Lemmer. Knud saa lidt op og ned af ham. »Man kunde egentlig godt kalde dig Ridderen af den bedrøvelige Skikkelse,« sagde han smaaleende. Men Hugo lo ikke. Han lagde Armene om Broderens Hals og sagde:

»Aa, Knud, det er anden Gang, du har frelst mit Liv.«

»Men hvordan kom du i Rustningen,« spurgte Knud.

»Jo, at faa den paa var nemt nok, straks kunde jeg ogsaa røre mig i den; men saa lige med et kunde jeg hverken bevæge Benene frem eller tilbage. Aah! Det var ganske forfærdeligt.« Og Hugo lagde Armene endnu fastere om Broderens Hals og græd baade af Sorg og Glæde.

Næste Morgen var Vejret straalende, og alle Drengene skyndte sig med at komme ud i Solskinnet. Paa Trappen mødte de Per Vægter.

»Glædeligt Nytaar!« raabte Gorm.

»Tak, i lige Maade,« og saa tilføjede Per: »godt og glædeligt tror jeg nu nok ogsaa, det bliver.«

»Hvorfor det?« spurgte Gorm ivrigt.

»Jo,« svarede Per langsomt, »for Ridder Skjalm har da igen denne Nytaarsnat gaaet rundt her paa Gaarden, og bliver han bare ved med det, saa bliver der Lykke og Trivsel ved al Ting.«

Hvad Tid hørte du ham vandre om?« spurgte Hugo ganske alvorligt, da de andre taug.

»Ja, det var mærkelig sent, han gik igen denne Nytaarsnat,« begyndte Per. Men saa kaldte Etatsraaden, og Per skyndte sig bort. Dog, Knud fortsatte med glædestraalende Øjne, hvor Per slap:

»Ja, sagde jeg det ikke nok. Da I alle Kl. 12 var oppe i Riddersalen, var Hugo krøben i Rustningen for at

forskrække eder; men heldigvis kom jeg derind tidsnok til at bringe alt i Orden igen før Kl. blev meget over halv et, saa det er jo rimeligt nok, at Ridder Skjalm denne Nytaarsnat maatte gaa saa sent igen her paa Gaarden.

Alle Drengene tav; men alle skottede de ogsaa til Knud. Hver tænkte sagtens sit, dog, det gjorde Knud jo for den Sags Skyld ogsaa selv.

Men Ridder Skjalms Rustning stod siden efter Aar paa Aar i Ro og Fred i Riddersalen paa Røgaarden, og der ville vi ogsaa lade den blive staaende.

„Æbler er godt“.

Madam Hansens Mand havde været Grøftegraver. »Havde været«, ja, for nu var han død. En stille Høstaften, netop som Landsbyens Kirkeklokker ringede Solen ned, havde han lukket sine Øjne. Madam Hansen græd og sled fra nu af dobdelt i det, til hun pludselig en skønne Dag erklærede, at nu rejste hun til Kjøbenhavn.

»Hvorfor skulde ikke ogsaa jeg kunne klare mig der?« sagde hun. »Her ude medfører mit Arbejde, at jeg næsten al Tid maa gaa hjemmefra og lade Frederikke sidde ene, Folk skal vel ogsaa have vasket og strøget i Kjøbenhavn, kan jeg tro, og der kan jeg vist faa det hjem hos mig selv, behandle det propert, det skal jeg. Og desuden,« vedblev hun, »har jeg aftalt med Hønsekræmmeren, at han sender mig Æbler og Pærer til Forhandling, saa vil jeg løse Bevilling til at raabe med dem i Gaderne, det kan da aldrig »forklejne« mig.«

»Men,« spurgte Hønsekræmmerens Kone, som hun talte med, »hvodan tror du, Frederikke kan klare sig derinde?«

»Jo,« mente Madam Hansen, »det vilde netop blive rart

for Frederikke. I Kjøbenhavn vilde hun da for det første faa det meget bedre, hvad Lærdommen angik, og Bøger og Læsning er jo det Pigebarns bedste Glæde, saa for Frederikke blev det nu en hel Forfremmelse.

Midt i Oktober pakkede Madam Hansen alle sine Ejendele sammen, satte to Høkurve, fyldte med Hønsekræmmerens Æbler øverst paa Læsset og til sidst sig selv og Frederikke paa Agesædet, rakte Haanden til Farvel. Gaardmanden, som stod ved Siden af Vognen, havde laant dem Køretøjet. Kusken slog Smæld med Pisken, og saa satte Vognen sig i Bevægelse. Men lige i det de vare begyndte at køre, stak en rød Hue op af Vaskebaljen, og Nissen viste sit smilende Ansigt og raabte: »Vi flytte nok.«

»Der maa være en Lykkenisse til Huse hos Jacob Hansens,« havde Naboerne ofte sagt. Ja, vel var der det, uagtet Madam Hansen rigtignok i den sidste Tid græd, naar Folk sagde det; hvor kunde nogen nu tale til hende om Lykke, hun, der var saa bedrøvet over at have mistet sin kære Mand. Men hver Gang hun græd, græd en til, den lille Nisse. Han kunde jo rigtignok ikke gøre for, at Jacob Hansen var død; men han havde ogsaa holdt saa meget af ham og mange Gange hørt ham sige: »Vorherre maa vist have givet os en lille Lykkenisse i Brudegave, saadan som alting lykkes og trives for os.«

Naa, det lik nu være det samme, om Madam Hansen ogsaa fornægtede ham i Øjeblikket; han flyttede med alligevel.

Inde i Kjøbenhavn skulde Madam Hansen bo i en Baggaard, og endda højt oppe. Dog, da hun havde faaet sine Møbler pakket ud, faaet Ilden til at blusse i Kakkelovnen og overbevist sig om, at Knopperne paa hendes to Rosentræer ingen Skade havde taget, — Nissen havde ogsaa siddet og holdt paa dem hele Tiden, — da følte hun sig allerede som helt hjemme, smøgede Ærmerne op og

tog fat, og da hun havde faaet al Ting saa nogenlunde i Orden, smøgede hun i en Fart Ærmerne ned igen, glattede sit Haar, vaskede sine Hænder og meldte sig derpaa som Vaskerkone hos alle Husets Beboere. Og hvad bragte hun med tilbage? Seks af Etatsraadens Skjorter! Det kunde man rigtignok kalde en Begivenhed, og for første Gang siden Jakobs Død sagde Madam Hansen:

»Kanske vor gamle Lykkenisse er kommen igen.«

Og Nissen lo; havde han ikke ogsaa i en Fart faaet Brillerne, Etatsraaden satte paa Næsen, pudset saa pænt, da Madam Hansen kom ind i Stuen, saa udmærket pudset, at Etatsraaden rigtig kunde se, hvor flink og god Madam Hansen saa ud.

Det kan nok være, at Nissen nu var paa Færde hele Dagen, og havde det været en særlig travl Dag for Madam Hansen, sørgede han altid for at staa ved Døren paa den Tid, Ole Lukøje gjorde sin Runde i Huset, høfligt aabne Døren for ham og sige:

»Jeg beder dem saa meget om at tegne særlig kønne Billeder paa deres Paraply i Aften; Madam Hansen trænger til en god Søvn med smukke Drømme.

Og Ole har sagtens altid gjort, som Nissen bad, for Madam Hansen paastod bestandig, at hun aldrig sov bedre end netop efter en travl Dag.

Det var i Eftersomren, at Madam Hansen flyttede til Byen, og naturligvis sørgede Nissen for, at Frederikke blev bedt med til Juletræ, da den Tid kom; men han sørgede for mere end det, han indrettede det saaledes, at det blev hende, som fik den store Billedbog. Hun var straalende glad, og Nissen blev det, da Madam Hansen ved at se den udbrød; »Nej, ved du hvad, Frederikke, det kan vi rigtignok takke vor Lykkenisse for.«

En Aften først i det nye Aar stod Nissen udenfor paa Trappegangen, tittende gennem Nøglehullet ind i Stuen,

hvor Madam Hansen og Frederikke sad ved den tændte Lampe, da han pludselig hørte Etatsraadens Trin paa Trappen. Lydløst drejede Nissen Laasen om, saa Døren kom til at staa lidt paa Klem, og en Lysstraale inde fra Stuen faldt ud paa Trappen.

Det var umuligt andet. Etatsraaden maatte bemærke det, naar han gik forbi.

Jo, ganske rigtigt, Etatsraaden standsede og smaalyttede, Frederikke læste højt af Bogen, hun havde faaet ved Juletræet, medens Madam Hansen af og til forklarede, hvad Datteren ikke selv kunde forstaa.

Etatsraaden rørte ved Laasen, for nysgerrig var han. Saa her var det altsaa, at Madam Hansen boede. Etatsraaden tittede ned.

»Se, se, hvor her var hyggeligt; hjemme hos sig selv havde han jo nok alle de udstoppede Dyr og Fugle til Selskab; men saadan en lille levende Fugleunge som Frederikke var vist meget morsommere.

Da hørte han pludselig Madam Hansens:

»Det gør ikke noget, min Pige, at en Skrubtudse er grim, den har dog en Ædelsten i hvert Øje.«

Uden at tænke nærmere over det fik Etatsraaden nu pludselig hele Hovedet indenfor Døren; for Kundskaber i Naturhistorie som Madam Hansens havde han aldrig før hørt Mage til.

Han vilde sagtens have kyst Livet af hende, om hun havde faaet Øje paa ham, som han stod der og saa paa hende over Brillerne; men Madam Hansen saa ingenting, og Frederikke læste trøstig videre.

»Drom-e-dar.«

»Ja, ser du, min Pige,« forklarede Madam Hansen, »en Dromedar, det er nu saadan en Tingest som den, der er tegnet af paa Billedet; men en Dromedar kan nu ogsaa betyde et Menneske.«

Ved denne Vending blev Etatsraaden saa overvældet af Madam Hansens Kundskaber, at han stak hele Personen indenfor og uden videre blandede sig i Undervisningen.

Og Madam Hansen var beæret, lod Thekedlen gaa af Kog, og Frederikke spurgte og spurgte, saa Etatsraaden forsikrede, at i Morgen kunde hun ikke huske det halve af, hvad han havde fortalt hende.

Men heri tog Etatsraaden fejl; vist var det, at Frederikke stod sig saa godt til den Eksamen, han holdt over hende, da hun nogle Dage efter bragte ham nystrøgede Skjorter, at hun fik »ug« og en Bog med hjem i Tilgift samt den Hilsen til sin Moder, at den første Ædelsten, Etatsraaden fandt i en Skrubtudses Øje, skulde være hendes.

Etatsraadens Bog blev læst og ombyttet med en anden, og atter holdt Etatsraaden Eksamen over Frederikke med samme gode Resultat som sidst.

Efter at hun saaledes, som Etatsraaden sagde, havde »gaaet paa Laanekontor« til Pintse, endte det med intet mindre, end at Madam Hansen en skønne Dag fandt sig selv staaende oppe hos Skolebestyrerinde Frøken Momme.

»Ja, det er den rene Sandhed, jeg siger,« forsikrede Madam Hansen, »men nu kan Frøkenen jo selv prøve hende i Morgen Kl. 9, var det ikke til den Tid, Frøkenen vilde have hende, og hvad Betalingen angaar, den bestrider Etatsraaden.«

»Etatsraaden?«

»Ja, den tager han ganske og aldeles paa sig.«

»Men hvilken Etatsraad er det, De taler om?«

»Naa saadan, ja, det er Etatsraad Jespersen, Frøkenen kender ham vist godt, først blev han Professer og bagefter Etatsraad i Dyr, Fugle og Fiske.«

»Jeg vil betale Frederikkes Skolegang hos Frøken Momme,« havde Etatsraaden sagt. »Men De, Madam Hansen, skal besørge de løbende Forretninger, købe Klæder,

Bøger og, lad mig ikke glemme det vigtigste, tale med Frøken Momme.«

Saadan havde Etatsraaden sagt. At tale med Frøken Momme var det værste.

»Jeg stryger hellere tolv Skjorter,« tænkte hun; men naturligvis gik hun, og nu var det hele i Orden.

Dagen efter blev Frederikke prøvet, og da alt, hvad Moderen havde sagt, befandtes at være den rene Sandhed, spadserede Frederikke et Par Dage efter af Sted til Frøken Mommes Skole, dog ikke uden først at have været nede hos Etatsraaden med det nye Tornyster paa Ryggen og drejet sig rundt for ham, »men langsomt.«

Madam Hansen og Nissen fulgte Frederikke over Gaardspladsen og ud gennem Porten. At tænke sig, der gik Frederikke hen til den fine Skole! Madam Hansen kendte godt Frøken Mommes Skole »af Anseelse«, som de sagde ude paa Landet, og som betød, at hun vidste, hvorledes den saa ud og havde hørt et og andet om den. Selv var hun for Resten ofte kommet der forbi, naar hun raabte med Hønsekræmmerens Æbler, og hun havde da set, hvor det myldrede ud af Porten med Kandidater og fine Frøkener, allesammen var de Lærere og Lærerinder. Frederikke maatte blive gruelig lærd af at gaa der.

Men hun kunde lære lige saa meget i den Skole, som Præsten havde lært, Præsten ude i hendes gamle Sogn paa Landet? — Saa nu drejede Frederikke om Hjørnet nede i Gaden. Madam Hansen vinkede, og Nissen svingede med Huen.

»Væk er hun,« sagde Nissen saa højt, at hans Ord gav Genlyd som et Slags Ekko hos Frederikkes Moder. Nissen blev helt forskrækket over saa ganske, han havde forglemt sig, han, som ellers aldrig plejede at snakke med.

»Ja, væk er hun,« gentog Madam Hansen halvhøjt, »naar hun bare ikke med det samme blev helt væk, at

Lærdommen i Skolen, Kammeraterne og det altsammen ikke endte med at tage hende? Ja, paa det havde hun sletikke tænkt før. Hvorfor kom vel egentlig de Tanker nu? Det var, ligesom en havde hvisket det til hende; men at noget skulde kunne skille hende og Frederikke, det var umuligt.

Dette Skolevæsen var egentlig ogsaa kommet helt bagpaa hende; men Etatsraaden havde sagt, at Frederikke baade havde et ualmindelig godt Hoved og megen Vilje, desuden holdt han af hende og vilde gerne være god mod hende ved rigtig at lade hende lære noget. Kundskab er Magt, sagde han.

Naa, det maatte han nu om, og at dette med Skolen var en stor Lykke for Frederikke, havde hun aldrig et Øjeblik tvivlet paa, saa det var nok bedst, hun nu fik skrubbet de tossede Tanker af sig og rappede sig lidt, at hun kunde være færdig i Vaskebaljen, naar Frederikke kom hjem.

En ny Klassekammerat er altid en meget interessant Genstand. Og Signalet til det første Frikvarter var derfor næppe givet, før Frederikke fandt sig omringet af omtrent alle Kammeraterne.

»Hvad hendes Fader var?«

»Ingenting, han var død.«

»Hvad han da havde været?«

»Grøftegraver.«

Den ene saa spørgende paa den anden, til Duxen, Alma Brix, en høj Pige med et noget tilbageholdende Væsen, sagde:

»Formodentlig Ingeniør.«

»Eller Landmand?« foreslog Agnete Dahl ivrigt.

Hun var en lille en med to runde, klare Øjne og et Hoved, der uafbrudt drejede sig saa til Højre og saa til Venstre.

»Landmand? hvad?« gentog hun, da hun ikke hurtig nok fik Svar. Altid havde hun noget at skulle have sagt, undtagen i Timerne, der taug hun haardnakket.

»Og hvor bor du?« vedblev hun.

»I samme Hus som Etatsraaden.«

»Er han din Onkel?«

»Nej.«

»Er det ikke kedeligt, ingen Sødskende at have?«

»Jo, men Moder siger, det er godt, for hun kunde ikke skaffe Mad til flere.

Der blev en lille Pause, som imidlertid aldeles ikke lod til at genere Frederikke; Agnete begyndte at le, men da Alma ikke lo, holdt hun op, og i det samme ringede Skoleklokken.

Da Frederikke den første Lørdag efter at være bleven optagen i Frøken Mommes Skole, stillede hos Etatsraaden for at forevise sin Karakterbog, forklarede hun: »Vi ere fire og tyve i Klassen, og jeg er Nr. fire og tyve; men i næste Maaned blive vi flyttede om, og saa kommer jeg højere op.«

Etatsraaden lænede sig tilbage i Stolen, og holdende Bogen i den ene Haand skød han med den anden Brillerne op paa Panden og spurgte:

»Er Mamsellen allerede bleven saa lærd, at hun er fremsynet?«

»Hvad behager,« spurgte Frederikke undseelig.

»Jeg mener, hvoraf du saa bestemt véd det?«

»Jo,« svarede Frederikke troskyldigt, »for jeg har mange flere »ug« end de andre.«

Og ganske rigtig, ved næste Maaneds Begyndelse flyttede hun op. I Frikvarteret kom Agnete Dahl hen til hende, hun var sletikke fornøjet med Tingenes Tilstand.

»Det er virkelig saa kedeligt igen at sidde nederst,« sagde hun, »og dertil er jeg dømt fra idag. Men,« vedblev

hun, »jeg ved virkelig ikke, hvad jeg skal gøre for, at det kan blive anderledes.

»Tænk dig om og lær dine Lektier,« foreslog Frederikke.

»Ja, det er godt nok,« mente Agnete, »men du maa da ikke tro andet, end at jeg virkelig tidt kan mine Lektier, naar jeg gaar hjemmefra; naar jeg saa kommer her, siger de alligevel, at jeg kan ikke et Muk.«

»Ja, men du kan da umuligt glemme dem paa Vejen.«

»Nej, men det er ligesom en Nisse driller mig. Altid, naar jeg skal høres, kommer jeg enten til at tænke paa noget helt andet, eller ogsaa kan jeg sletikke tænke, det er virkelig Sandhed; men, søde Frederikke,« fortsatte Agnete et Øjeblik efter inderlig fornøjet, »nu maa du endelig lige straks sige mig, hvad Aar det var, at Gorm samlede Riget, og hør, hvem var ældst af hans Sønner, han, som havde den daarlige Tand eller den anden. Jeg har det dejligste Stykke Schweitzerost Mad i min Kasse, det vil jeg bytte med dig for et bart Stykke Smørrebrød, for jeg bliver alligevel ulykkelig, hvis Hr. Eriksen opdager, at jeg ikke véd det. Kan du huske ham forleden, da jeg sagde, at Hardeknud omkom ved en Jernbaneulykke i i England.«

»Ja, Agnete, men det var nu ogsaa meget dumt sagt, for der var jo sletingen Jernbaner dengang.«

»Det kan gerne være; men Hr. Eriksen indrømmede da selv bagefter, at Hardeknud alligevel var falden under et Tog i England.«

»Men Agnete dog, det var jo sletikke et saadant Tog, han mente.«

Derefter gennemgik Frederikke Lektien og Aarstal med sin Kammerat som hun plejede, og bagefter sagde Agnete, hvad hun ogsaa plejede:

»Tak, nu skal jeg rigtignok bede Moder, om du snart maa komme hjem til os.« Dog, den Forsikring hørte

Kammeraten knap; det var jo bare noget, Agnete sagde. Nej, udenfor Skoletiden havde Frederikke intet at gøre med de andre Børn. At bede dem komme til sig faldt hende aldrig ind, og at hun skulde blive bedt til dem? Nej, det kunde da vist aldrig ske.

Mon de andre kom sammen udenfor Skoletiden, og hun alene stod udenfor? Ja, derpaa tænkte hun heller ikke.

Havde nogen spurgt hende, hvad hun mente derom, havde hun vist været i Uvished, om hun skulde svare Ja eller Nej.

Hun blev derfor højst forbauset, da Agnes en Dag i September midt under hendes Forklaring om evig Sne og Is, afbrød hende med: »Det er sandt, jeg tror jeg har glemt at spørge dig, om du véd noget om, naar Alma skal have Bal?«

»Jeg, nej, hvorfra skulde jeg dog vide det?«

Agnete var lige ved at svare: »Jo, din Moder vasker jo for Etatsraaden, og hans Pige, gamle Karen, plejer altid at varte op til Justitsraad Brix' Baller,« men hun tog sig i det og fortsatte:

»Hun var bare kommen til at tænke paa Bal nu, hvor der var Tale om Is,« men, tilføjede hun, »det er saamænd nok sandt, for Alma kunde dreje sin Fader om sin lille Finger, og hun holdt meget af at danse, og tænk, hele Almas Klasse kom med!«

Uagtet Grønlands Is i Øjeblikket interesserede Frederikke langt mere end Isen til Almas Bal, hørte hun dog saa meget efter Agnetes Pludren, at hun senere kom til at tænke over, hvad denne havde sagt, og undrende spurgte hun nu sig selv, om hun virkelig vilde blive bedt med til Justitsraad Brix' Bal.«

Nej, det kunde hun aldrig tro, saa fin som Almas Fader var.

Frederikke havde ofte mødt ham, naar han paa sin

Morgentur fulgte Alma i Skole, nej, hun kom vist ikke med, desuden kunde Alma ganske sikkert ikke lide hende, de talte saa godt som aldrig sammen, den eneste Interesse, Alma viste hende, var den, at hun nøje lagde Mærke til, om Frederikke var flyttet op i Klassen. Mon hun troede, hun stræbte efter at fortrænge hende fra Dux-Pladsen? Nej, saa højt steg hendes ærgerrige Drømme dog hellerikke.

Og September Maaned gled afsted, Oktober tog fat med det dejligste Sommervejr. Havde Græs og Blomster ikke hver Morgen været saa vaade af Dug, og Træerne haft alle de gule Blade, kunde man godt tro, det var midt i Sommertiden. Folk sagde ogsaa, der var saa dejligt ude paa Landet med Mariaspin hen over Stubbene, og at Skoven var at se til som en Guldskov, rigtig en Eventyrets Have. Den Slags Herligheder beskrev Hønsekræmmeren nu ikke; men han kom, medbringende to Høkurve fulde af Æbler og sagde, at de kunde sagtens være gode, saadan en mild Eftersommer vi havde i Aar.

Madam Hansen fortalte Frederikke om hans Besøg, medens hun en Morgen hjalp hende i Skoletøjet.

»Ja,« erklærede hun, »det er rigtignok Vejr,« og hun kastede et Blik ud af det aabne Vindue, saa op mod den mørkeblaa Himmel og ud paa Gaardspladsens eneste Træ, en Kastanje, som stod fuld af gyldenrøde Blade.

Nissen stod ved Siden af Madam Hansen og hørte opmærksomt efter, han holdt ogsaa nok af at spørge Nyt ude fra den gamle Egn, og bagefter saa ogsaa han ud af Vinduet.

Vejret var rigtignok dejligt.

»Jeg tror, jeg i Dag følger Frederikke hen i Skolen«, var hans næste Tanke.

»Jeg vil dog engang gøre Alvor af det.«

Som sagt saa gjort. Fulgt af Nissen spadserede Frederikke et Øjeblik efter over Gaardspladsen og derfra videre

ud paa Gaden. Efter at hun var gaaet, bragte Madam Hansen hurtig Stuen i Orden, vandede Rosentræet og flyttede det ud i Køkkenet, tog saa et rent Forklæde paa, tilsidst Kurven paa Armen, og kort efter lød hendes Raab: »Æbler er godt! Frugt! Frugt!« Gade op og Gade ned, til hun paa Tilbagevejen drejede om et Hjørne og ind i den Allé, hvor Frøken Mommes Skole laa. Der var altsaa den store Skolebygning. Hun saa op til Vinduerne. Der indenfor sad nu hendes Skat, hendes Stolthed.

Hun standsede et Øjeblik. »Dersom de nu inde i Skolen hørte Frederikkes Moder raabe med Frugt paa Gaden? Og hvis saa de andre Børn eller Frederikke selv — —?«

Hun stod igen stille et Øjeblik, man kunde jo vende om og gaa en anden Vej hjem.

Ja, men før havde hun ofte gaaet denne Vej, hvorfor saa ikke gaa den nu, fordi Frederikke sad derinde i den fine Skole. Raadvild blev hun endnu nogle Øjeblikke staaende, til hun mærkede, at hun halvt uden at vide af det var begyndt at vende om. Men da kom det pludselig over hende med al hendes Naturs Sandhed og Djærvhed: »Nej der er ingen Skam i at fortjene sit Brød paa en ærlig Maade, selv undser jeg mig ikke for at raabe med Frugt paa Gaden, og Frederikke maa hellerikke faa Lov til at skamme sig ved sin Moders Arbejde;« saa gjorde hun pludselig omkring og gik videre nedad Vejen, hvor Frøken Mommes Skole laa, medens hendes »Æbler er godt! Frugt! Frugt!« lød gennem Alleen, ja lød, da hun var lige ud for Skolebygningen.

Maaske var der lidt bævende Klang i hendes Stemme, men var der det, gjorde den kun dens friske klare Klang endnu kønnere.

Madam Hansen kom sent hjem den Dag, men da hun naaede saa langt, vare Kurvene tomme og et Hav af Smaaskillinger rullede hen over Bordet.

For Frederikke havde Dagen været helt anderledes.

Fulgt af Nissen var hun gaaet til Skole. For dem begge var det et spændende Øjeblik, da det skulde vise sig, om hun var flyttet op i denne Maaned.

Nissen havde sat sig i Vindueskarmen, gemytlig dinglende med Benene, det morede ham at se alle disse Pigebørn, som han kendte saa godt af Frederikkes Beskrivelse: den pludrede Agnete, den alvorlige Alma og, hvad de nu allesammen hed.

Jo, Frederikke var flyttet fire Pladser op.

»Jeg synes du rutscher op med Jernbanefart,« sagde Lærerinden, »tag eder i Agt I andre« vedblev hun, »at ikke den Yngste ender med at blive Dux.«

Alma blev ganske rød, men spurgte i en rolig Tone: »Er jeg da flyttet ned?«

»Nej, det var hun ikke.«

Agnete tittede højst interesseret fra sin Fux Plads op til Alma, og om det saa skulde have kostet hende hendes Liv, maatte hun hviskende betro sin Sidemand en hel Mængde.

Det kan nok være, at det store Frikvarter var interessant i Dag. Vejret var straalende dejligt, og saa gik Alma oven i Købet om og indbød saa en og saa en anden til Bal i Dag otte Dage. Agnete var allerede bedt og forsikrede paa det Bestemteste: »Søde Frederikke, hele Klassen skal med, hver og en. Før Alma gaar hjem i Dag, ere vi alle bedte. Aa! hvor jeg vilde være glad, dersom vi bare ikke havde Dansk med Hr. Eriksen i næste Time. Ja, bliver han ikke verdensberømt for sin Strenghed, saa vil jeg ikke kaldes Agnete.«

Dog alt i Verden faar Ende, ogsaa det store Frikvarter. Atter ringede Skoleklokken, Eleverne stormede op i Klasserne, Frederikke for første Gang helt optagen af den Tanke »Alma skal have Bal og jeg skal med.«

Hr. Eriksen var allerede paa sin Plads, da Eleverne kom ind, og nu blev der en Summen omkring ham, til hver fandt sin Plads. Nissen satte sig atter i Vinduet med dinglende Ben, Huen paa Snur og et bredt Smil over hele Ansigtet.

»I Dag er det jo hel Sommer,« bemærkede Hr. Eriksen, da der blev Ørenlyd, »Jeg tror, vi komme til at rulle Gardinet ned, ellers faar vi om et Øjeblik Solen lige i Øjnene. Vil Agnete Dahl rulle Gardinet ned og tillige aabne et af Vinduerne.«

Agnete rejste sig, men i samme Øjeblik, hun aabnede Vinduet, lød der et: »Æbler er godt! Frugt! Frugt!« udenfor.

Frederikke, som netop havde rejst sig for at besvare Hr. Eriksens Spørgsmaal, standsede pludselig midt i det hele med et lyttende Udtryk i Øjet, og i næste Øjeblik smilede hun glad.

»Hvoraf ler du?« spurgte Hr. Eriksen.

»Jo.« Frederikke lyttede igen. »Jeg ler sletikke, men det er Moder og hør, nu raaber hun igen,« vedblev hun fornøjet.

Men hvad var det? Hvem lo?

Frederikke saa sig om. Ja, hvorhen hun saa, sad de med Smil om Munden, og da, pludselig som et Lyn, slog det ned i hende, at de lo, fordi hun havde en Moder, som raabte med Frugt paa Gaden, og fordi hendes Moder var en fattig Kone.

Frederikke kunde mærke, at hun først blev blussende rød og bagefter ganske kold, medens Blodet susede for hendes Øren. Og alt imedens stod hun uden at røre sig, ganske hjælpeløst stirrende paa Hr. Eriksen med et bedende Udtryk i sine graa Øjne. Hun syntes, det varede en forfærdelig Tid, før Moderens »Æbler er godt« døde hen, hele Timer, før Agnete fik rullet ned og sat Krog paa

Vinduet. Aa, hun lo vel saadan, at hun ikke turde vende sig om.

Ak, hvor disse Sekunder havde klaret meget for stakkels lille Frederikke, mange Smaating, hun aldrig før havde agtet paa, forstod hun nu. »Naa,« sagde Hr. Eriksen endelig, medens han stadig uden at forandre en Mine, vedblev at se paa Frederikke:

»Bliver det snart til noget, Agnete, jeg længes efter at vi kan faa begyndt. Godt, nu kan Alma begynde, lad mig se, hvilke danske Digte have vi læst?« Saa fortsatte han lidt efter:

»Vil Duxen fremsige første Vers af Digtet, som begynder »Moders Navn.«

Frederikke følte, at Graaden sad hende i Halsen, men græd hun nu, saa vidste de alle hvorfor. Nej, hun vilde ikke græde, men at Alma netop ogsaa skulde fremsige det Digt, det maatte da lede Tanken hen paa — ja, hen paa hendes kære Moder. Saa, nu taug Alma.

Hr. Eriksen tøvede et Øjeblik, saa begyndte han at tale om Digtets Indhold, tale om en Moders Kærlighed til sit Barn og Barnets Kærlighed til hende, han talte længe, men der var ikke én, uden hun hørte efter. Han talte saa varmt og overbevisende om Kærlighedens Magt og Rigdom og sluttede med, at det Barn, som ikke elskede sin Moder, elskede hende, saa det var glad ved hende, netop saaledes som hun var, det Barn fortjente slet ikke at eje hende. Saa holdt han op og fortsatte derpaa i en helt anden Tone:

Naa, lad os saa høre, hvad Agnete har overkommet at lære til i Dag.«

Da Skoletiden var endt, blev Frederikke ene tilbage. Hun lod, som om hun havde noget at ordne ved sin Plads for at undgaa Kammeraternes Følgeskab. Der stod hun saa ene bedrøvet, medens Nissen, uden at hun anede det, sørgmodig betragtede hende.

Da Frederikke kom hjem, stod hendes Moder i Stuen, alt var saa rent og hyggeligt, Middagsbordet dækket, og paa Frederikkes Talerken laa oven i Købet det allerstørste Æble fra Hønsekræmmerens Kurv. Men det kunde altsammen ikke hjælpe, Humøret stod paa Nul, og Madam Hansen var ikke længe om at opdage det. Hun tog Frederikke paa Skødet, og saa var Isen brudt.

»De lo af dig, Moder, fordi du raabte med Hønsekræmmerens Æbler, og de lo af mig, da jeg sagde, det var dig, jeg lyttede efter, da du raabte nede paa Gaden, og, — ja — der er noget endnu, som er meget værre.«

»Jeg kan godt tænke mig, hvad det er, men du skal selv sige det, Barn, for det har du bedst af.«

»Mor.« Frederikke puttede sig tæt ind til hende. »Jeg skammede mig over, at du var saa simpel.«

»Jeg tænkte godt paa, at det var det,« sagde Madam Hansen frejdigt. »Naar man spiser Kirsebær med de Store, faar man Stenene i Øjnene,« siger det gamle Ord, det skulde vi to have været belavet paa, saa havde det ikke gjort saa ondt.«

Frederikke græd. »Ja,« og Hr. Eriksen sagde, at det Barn, som ikke ærede sin Moder, fortjente ikke hendes Kærlighed.«

»Men ærer du da ikke mig?«

»Jo, Moder, jo,« og Frederikke knugede og klemte Moderen. »Men« vedblev hun »der sad de allesammen og lo af mig. Aa, jeg kan blive saa rasende, naar jeg nu tænker paa det.«

»Saa lad være at tænke paa de andre, men spørg dig selv, om du egentlig var saa meget bedre, de lo af mig, medens du —«

Hun kom ikke længere, Frederikke klemte og knugede hende, saa hun næsten ikke kunde trække Vejret.

Da Ole om Aftenen traadte ind i Stuen, blev han ganske forbauset staaende paa Dørtærskelen, idet han spurgte Nissen, som tog imod ham:

»Men hvad er dog her paa Færde, og du selv er jo ganske rød om Øjnene, som om du havde grædt.«

»Ja, svarede Nissen, i Aften kommer jeg rigtignok til at bede Dem tegne særlig dejlige Billeder paa Paraplyen, for nu skal de bare høre,« og saa fortalte han, medens Ole opmærksomt lyttede til.

»Her maa virkelig gøres noget,« afbrød han ivrigt.

»Ja, men hvilket?« spurgte Nissen og vred sine Hænder. »Jeg gyser, naar jeg tænker paa i Morgen, husk, kære Hr. Ole, De kan jo kun hjælpe om Natten.«

»Ja, det tror I nu,« sagde Ole og lo, »jo Pyt, Ole er meget mere polisk end som saa. Men sig mig,« og Ole lagde betænksomt Hagen i sin ene Haand.

»Har du aldrig hørt Tale om, at Ole kan laane sin Paraply ud?«

»Nej,« sagde Nissen og saa ganske dum ud af bare Forventning.

»Jeg lover ikke, at jeg vil gøre det i dette Tilfælde, det generer mig meget at undvære min Paraply, saa har jeg jo kun Sprøjten tilbage. Som sagt, det generer mig at undvære den, for saa kalder Folk mig dum, og det holder man ikke af. Men hører du fortælle om Nætter, hvor intet Menneske har drømt en eneste Smule, saa kommer det af, at jeg har laant min Paraply ud. Men lad os nu ikke tale mere om det. Gør man godt, skal man ikke selv løbe om og fortælle det. Begynd saa.«

Og Nissen fortalte, medens Ole tegnede Billede efter Billede paa Paraplyen. Da Nissen taug, sad Ole et Øjeganske stille.

»Jeg tror, hun skal have Krone paa Hovedet og Septer og Æble i Haanden,« smaalo han. Endnu et Par Rids

med Blyanten, saa holdt han Paraplyen hen over Nissens Hoved, idet han spurgte:

»Hvad ser du saa?«

»Nissens Ansigt straalede. »Hvad jeg ser!« udbrød han begejstret. »Aa, jeg ser Hnndreder af Billeder, se dog, se! Ja, lad bare Hr. Brix og Etatsraaden faa hinanden under Armen og tale sammen om Frederikke; ja vel, lad bare Alma gaa herop til hende,« vedblev han langsommere, »Hr. Eriksen! Se, se! Hvem skulde troet det, og nej! udbrød den lille Nisse ellevild af Henrykkelse, »hvor hun er dejlig, det søde Barn, er hun blevet en —«

I det samme slog Ole Paraplyen sammen og lo, saa han klukkede.

»Hys! hys! Væk ikke Madam Hansen og Frderikke,« bad Nissen.

Men saa kom Ole først rigtig til at le.

»Ja, men hvad nu?« spurgte Nissen.

»Nu tale vi ikke mere om den Sag,« sagde Ole. »Gør jeg godt, holder jeg som sagt ikke af at tale derom.«

Da Ole gik, standsede han et Øjeblik ved Døren, hvor Madam Hansens Paraply stod, og — ja, i næste Øjeblik var han borte med en Paraply under Armen. Var det hans egen? Ja, det var Spørgsmaalet.

Den næste Morgen var det et grueligt Regnvejr, da Frederikke gik til Skole. Men hun var ikke naaet mange Trin ned ad Trappen, før Madam Hansen raabte:

»Barn dog, Paraplyen, den glemmer du jo,« og i det samme greb hun en graa Bomulds Paraply, som stod i Krogen.

»Bare jeg havde faaet Hullet syet sammen,« sagde Madam Hansen, idet hun slog den op. »Men hvad er nu det for noget Trolderi?« tilføjede hun og tittede op i den, »nu kan jeg ikke finde det. Naa, Barn, vær du glad for den,« og dermed spadserede Frederikke af Sted.

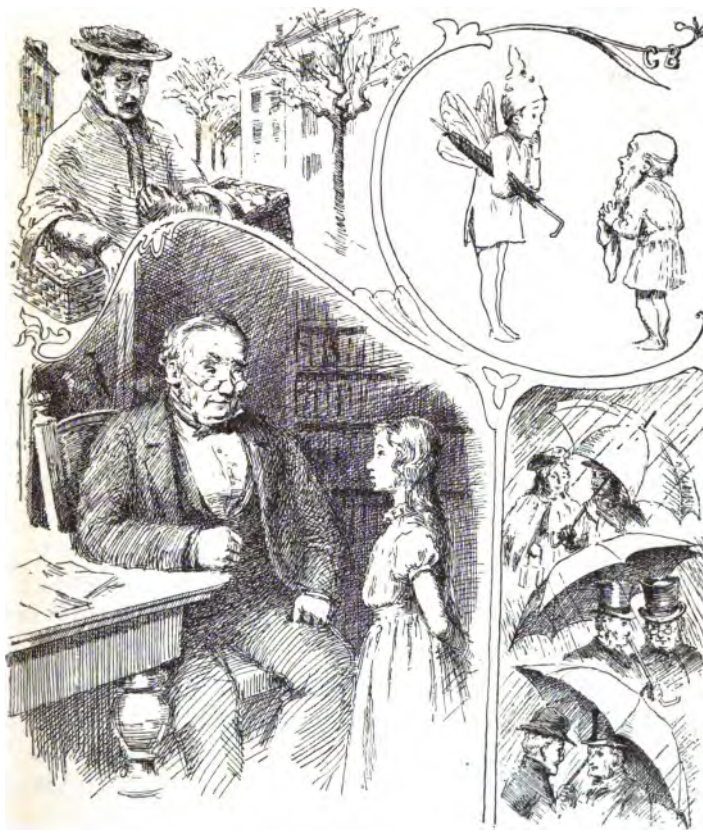

Det lød næsten som en hel Sang, naar Regnen sagde Trum Trum paa Paraplyen. Hun fik Lyst selv at synge med. Det var saamænd ikke værd at være bedrøvet, fordi Kammeraterne havde let af Moder. De lo jo kun fordi de ikke kendte hende og vidste, hvor god hun var. Hr. Eriksen havde ikke let, Alma heller ikke, det var saa fornøjeligt at tænke paa. Alma var vist i Grunden rigtig rar, stakkels Alma, fra hun var en ganske lille Pige havde hun ingen Moder haft. »Trum Trum,« sang Regndraaberne, hele Gaden svømmede.

Da lød der pludselig et Prr Prr tæt ved. Hun vendte sig, det var Justitsraaden Brix, som fulgte Alma i Skole.

»Hør du Smaa,« raabte han muntert »lad Alma komme med under Paraplyen, ellers drukner hun; det er da ogsaa forskrækkeligt, som det øser ned.«

Frederikke standsede, medens Alma i fuldt Løb satte ind under Paraplyen, og saa gik de sammen videre, uden at sige noget, til Justitsraaden, da Børnene smuttede ind ad Skoleporten, bad:

»Maa jeg laane Paraplyen, jeg skal nok sørge for, at den bliver bragt herhen, inden Skoletiden er omme.«

Frederikke rakte ham den. Justitsraad Brix greb den, vendte sig og skulde lige til at gaa, da han pludselig opdagede sin gamle Ven, Etatsraad Jespersen, som med Frakkekraven op om Ørerne kom travende hen imod ham.

»Kom herhen, Jespersen,« raabte Justitsraaden. og da Jespersen nærmede sig, tilføjede han muntert: »Vil du ringe, banke eller gaa lige ind under Paraplyen.«

»Gaa lige ind, min Far,« sagde Etatsraaden og greb Justitsraadens Arm. »Det var da en dejlig Paraply, du holder,« tilføjede han i en fornøjet Tone, da de havde gaaet lidt under den, »saa stor og saa tæt.«

»Du bor saamænd selv i Hus med den,« lo Hr. Brix. »Jeg har lige laant den af din, skal vi kalde hende Plejedatter.«

»Jasaa, du mener sagtens Frederikke.«

»Du har nok Fornøjelse af hende, hvad?«

Etatsraaden stod pludselig stille midt i Skyllen.

»Ja,« sagde han begejstret, stor Glæde, jeg byttede hende ikke bort for alle mine udstoppede Dyr og Fugle, a pro pos, om kort Tid konkurere vi to om Dux-Pladsen i Frøken Mommes Skole, tredie Klasse.«

»Moderen er nok Vadskerkone,« bemærkede Justitsraaden.

»Ja, hun er saa, en dygtig Kone, som jeg sætter megen Pris paa, men Naturhistorie, det kan hun ikke. Hør du, lad Frederikke komme lidt sammen med Alma, jeg vilde være glad derved.«

»Ønsker du det, er hun selvfølgelig indbuden med det samme.

»Tak, min Ven; ja, du vil saamænd ogsaa blive glad ved den Omgang for Almas Vedkommende. Det er virkelig en velsignet Paraply; man bliver i helt godt Humør af at gaa under den.«

»Det er jo ogsaa Frederikkes,« drillede Justitsraaden.

»Farvel og Tak for Skyllen,« lo Etatsraaden og smuttede i det samme ind af sin egen Port.

Justitsraaden gik videre »Trum Trum,« sang Regndraaberne og sloge mod Paraplyen, de blev ligesom Akompagnement til hans Tanker.

Ganske vist, han vilde gerne have en Kammerat til Alma; havde Frederikke været Etatsraadens eget Barn, saa havde hun været selvskreven dertil. Men nu? »Det kommer ikke an paa, hvad et Menneske er, men hvorledes det er,« det havde han selv ofte sagt til Alma.

»Goddag! Goddag!« Det var Hr. Eriksen, som gik forbi. Justitsraaden standsede. »Naa,« spurgte han, »hvad siger De til mit Brev? Kom herind under Paraplyen, Menneske, den er stor nok til ti.«

»Ja Tak,« sagde Hr. Eriksen. »det kan saamænd være rart nok at faa Tag over Hovedet. Jeg gik netop og tænkte paa Justitsraadens Brev, takker for Æren.« Saa stod han lidt under Paraplyen, derpaa lo han og begyndte saa:

»Jeg vilde egentlig sagt, at jeg kunde maaske nok klare Ærterne; men det er ikke nok med Ideen, selv om den bliver nedskrevet paa Papiret; der maa findes en, som kan bringe Ideen videre. Men — ja, jeg begriber saamænd ikke, hvorfra jeg nu lige paa engang faar den Tanke; jeg tror næsten, at den Side af Sagen ogsaa nok lader sig ordne. Ikke sandt, hele tredie Klasse er jo indbudt til Justitsraadens Bal?«

»Javel, alle, undtagen Frederikke Hansen, men hun vil blive indbudt i Dag.«

Det er udmærket, sandt at sige var det netop hende, jeg nu tænkte paa med Hensyn til at virkeliggøre Justitsraadens Plan.«

»Naa, paa Gensyn, Hr. Eriksen.«

»Paa Gensyn,« og Justitsraaden travede hjemad, medens Hr. Eriksen gik videre til sin Time i Frøken Mommes Skole —.

Det regnede endnu henad Aften, da Alma, fulgt af Stuepigen, gik hjemmefra.

Da hun naaede Huset, hvor Etatsraad Jespersen boede, gik hun gennem Porten over Gaardspladsen. Her i Baghuset var det altsaa, at Frederikke boede. Gennem et oplyst Vindue faldt en Lysstraale hen over Kastanjetræets brogede Blade. Det saa kønt ud, og saa var her saa fredeligt. Ja, der var meget, Alma havde tænkt paa, medens hun gik under den store Paraply, den, Justitsraaden havde glemt at sende hen til Frøken Mommes Skole. At hun dog ikke i Gaar havde indbudt Frederikke, det var Synd af hende, uf, det havde pint hende lige fra hun var gaaet

hjemmefra, men nu skulde nok al det blive godt. Rask gik hun opad Trapperne, bankede paa Madam Hansens Dør og overbragte efter at have sagt Goddag, sin Faders Indbydelse. Og derefter begyndte hun at smaaviske med Kammeraten, som af og til afbrød hende ved at sige:

»Ja, men det kan jeg vidst ikke.«

Hvortil Alma hver Gang svarede: »Hr. Eriksen siger, du maa, ingen af os andre kan.«

En Ugestid efter, da Ole Lukøje atter stod ved Døren efter at have bragt Madam Hansen og Frederikke til Ro, standsede Nissen ham, greb hans Haand, kyssede den og udbrød:

»Aa kære Hr. Ole, De er det dejligste, jeg ved.«

»Hvad mener du?« spurgte Ole lidt urolig.

»Hvad jeg mener? Jeg tænker paa alt, hvad De har gjort for os.«

»Ja, det er sandt, lad mig høre lidt om, hvorledes I have haft det i den sidste Tid,« sagde Ole fornøjet »hvorledes er det gaaet?«

»Efter at De laante Madam Hansen Deres Paraply — — —.«

»Hvem siger, jeg har gjordt det?« afbrød Ole ham vredt »jeg har engang sagt dig, gør jeg noget godt, holder jeg ikke af at tale om det. Hold dig til Sagen.«

»Ja gerne,« sagde den lille Nisse betuttet, »aa vi have havt den dejligste Tid, og i Gaar var Almas Bal, jeg fulgte jo med derhen. Det var en stor Glæde, og det allermærkeligste var, ja nu skal De høre.« Og Nissen lagde Hovedet paa Siden og fortalte om Frederikke, som med Kongekaabe om Skuldrene, udslagent Haar og Krone paa Hovedet, havde fremsagt et langt Digt, som Hr. Eriksen havde skrevet. Alle de andre Børn havde klappet i Hænderne og dansede omkring hende, og til sidst dansede hun selv med Hr. Eriksen og Justitsraaden, men han blev svimmel. Jo

det var rigtignok en dejlig Aften, og baade Justitsraaden og Alma sagde: »Farvel og kom snart igen,« til Frederikke, da vi gik hjem, for gaa maatte vi; Madam Hansen havde kun Raad til Køreturen derhen.

»Det skal du ikke være ked af,« sagde Ole »for Etatsraaden talte meget i Søvne sidste Nat, og Meningen af, hvad han sagde var, at han vilde foreslaa Madam Hansen at flytte over til sig sammen med Frederikke, Rosentræet og det hele, naar gamle Karen har faaet Pladsen i Trøstens Bolig.«

»Nej,« sagde Nissen og lagde ganske højtideligt Hænderne sammen.

Men saa blev Ole rød i Hovedet, han havde jo sladret af Skole, og han skal tie med, hvad Folk betro ham i Søvne; det staar i hans Kaldsbrev. Derfor sagde han nu ogsaa hurtigt:

»Farvel og Tak for god Underretning,« og gik.

Men Nissen gik hen til Døren, tittede om i Krogen, hvor Madam Hansens Paraply stod, slog den op, saa gennem Hullet, som var i den og satte den saa tilbage paa sin Plads, idet han munlede: »Det er dog vist umuligt andet.«

»Bare jeg havde undersøgt Paraplyen den Aften, før det regnede,« men derved var jo intet at gøre.

En skønne Dag, noget efter, stak Etatsraaden igen Hovedet ind ad Madam Hansens Dør. »Han kom,« sagde han »for at foreslaa hende og Frederikke at flytte over til sig, vel havde han endnu ikke fundet nogen Ædelsten i en Skruptudses Øje, som han kunde forære hende, men netop derfor var det ogsaa meget praktisk om hun flyttede over til ham, saa var hun lige ved Haanden, om han engang fandt Ædelstenen.«

»Du bliver yngre for hver Dag der gaar,« sagde Justisraad Brix, nogen Tid efter at Madam Hansen var flyttet over til Etatsraaden og denne nikkede: »Det er Frede-

rikkes Skyld. Ja ved du hvad, Brix« vedblev han »jeg tror virkelig, at Madam Hansen maa have bragt en Lykkenisse med, saadan som alt trives og blomstrer hos mig i den sidste Tid. Det glæder mig, det glæder mig meget« sagde Justitsraaden. Men hvem der glædede sig endnu mere over Etatsraadens Ord, det var Nissen, for han havde staaet ved Siden af og hørt hvert Ord, der blev sagt.

Og Dagene gik, og Aarene glede hen, men hver Dag forekom det Etatsraaden, som Solen skinnede ind i hans Stuer, hvor Roserne blomstrede, og Frederikke dansede om. Men naar Raabet »Æbler er godt! Frugt! Frugt!« lød udenfor Etatsraadens Vinduer, da kyssede Frederikke al Tid sin Moder og hviskede: »Kan du huske dengang?«

Og Madam Hansen nikkede langsomt med Hovedet til Svar og sagde: »Ja det var dengang, aa mit søde Barn, vi have rigtignok haft en Lykkenisse til Huse.«

Fattiggaardsdrengene.

Ja, hvad skal det vel blive til, det gaar s'mend aldrig,« sukkede Grethe, Indsidderkonen, og rystede tungsindig paa Hovedet; »Tre Munde at mætte og kun to Hænder til at skaffe Føden, havde jeg dog bare faaet Lov at beholde Jens! — nu kommer vi paa Sognet.« Stakkels Grethe! i fire Aar havde hun været Enke, ene om at forsørge sine to smaa Drenge, hvoraf den yngste var et og den ældste to Aar, da Faderen døde; svag havde Grethe altid været, og Helbredet var ikke blevet bedre fra den Tid, hun maatte være ene om at skaffe Alt til Huset; men det havde dog gaaet saa nogenlunde, medens Doktorfruen levede, den lille fine Kone med de klare Øjne og det store varme Hjerte. Men nu er hun død; — og Grethes Frygt blev til Virkelighed. Nøden bankede paa, aabnede Døren paa vid Gab og satte sig selv til Højbords i Stuen.

— Grethe sled i det, meget mere end hun egenlig havde Kræfter til, men spare sig, nej, det vilde hun ikke, og saa ofte hun kunde, tog hun Drengene med, naar hun gik paa Arbejde; vide dem ene derhjemme i den lille Stue eller overladt til en Nabokone, det kunne gøre hende ligesom

mere usikker til, hvad hun tog sig til. — Dog nu vare Roerne tagne op, og Høsten forbi, hvor skulle hun henvende sig om Arbejde? Omtrent alle Gaardkonerne havde sat Rokken paa Loftet og købte deres Lærred hos Købmændene, de sagde, at der nuomstunder gik saa meget med til Pynten, at man ikke havde Raad til at gøre Lærred for at gemme hen. Nej, hvorhen Grethe vendte sig, var der ligesom stænget for Arbejdet; og saa en Dag hen i November, hvor Trækfugleskaren kom fra Nord og meldte, at nu blev det streng Vinter; hvor Skovfogden havde svaret hende, at man ikke for Eftertiden saadan uden videre kunde faa Lov at sanke Grene og Kvas i Skoven, og hvor Niels og Christian havde en ualmindelig god Appetit, gik Grethe med et tungt Hjerte op til en af Sogneraadet og meldte: »At nu kunde hun ikke mere, hun og Børnene maatte paa Sognet.« — Nu havde hun altsaa Tag over Hovedet, Mad, saa ingen af dem behøvede at sulte, og en varm Kakkelovn at stole paa i Kulden; men Friheden — og Hjemmet — ja, det havde hun mistet; og dog maatte hun være glad; thi den gode Doktor havde jo »udvirket» det for hende, at hun og Børnene boede ene i en Stue.

»Og det kan vi aldrig takke Doktoren nok for,« sagde Grethe til ham med Taarer i Øjnene. — Han svarede hende rigtignok aldrig et Ord, vendte bare Ryggen til; men det kunne være det samme, hun vidste godt, at den stille ordknappe Mand var blevet helt tungsindig siden Fruens Død. — Grethe havde forleden hørt Skovrideren sige, at nu kunde man kun faa fat i Doktoren hos ham, aldrig i Mennesket, men det forstod hun ikke; naa, det kunde ogsaa være det samme! For det forstod hun, at han mente hende det godt. Hun kunde »kende paa sig selv,« at næst Vorherre var der Ingen, hun stolede mere paa. Saa boede hun og Børnene da i den lille Stue paa Fattiggaarden, og Dagen gik som den kunde bedst, sommetider daarlig nok.

Der var flere Børn end Grethes paa Fattiggaarden, og Børn hitte jo ofte paa »Tossestreger«; men Bestyrerens Kone, som var den højeste Myndighed i Fattiggaardens lille Rige, taalte ikke, at Sligt gik upaaagtet hen. For den mindste Forseelse slog hun løs i Flæng. Den første, hun fik fat paa, fik Smørene; var det ikke ham denne Gang, blev det sagtens ham næste Gang, saa det kunde jo aldrig skade; og da Niels og Christian vare de yngste, fik hun som oftest fat i dem, uagtet de for det meste vare højst uskyldige i Spillopperne. Det kneb for Grethe, naar de kom ned til hende i Stuen, grædende og med røde Striber paa Kroppen, da at tænke paa, at det næppe blev sidste Gang de fik den Omgang, og hvor længe mon hun kunde trøste dem og tale godt til dem, naar de havde lidt Uret; det blev »daarligere« og »daarligere« med hende for hver Dag, alle hendes bekendte sagde ogsaa: at »Det var farligt, saa hun havde skæmmet sig paa det sidste!« Men »Dagen er jo ej saa travl, Aften bringer Hvile,« som der staar i en lille Sang; og Grethe kendte den, og mange andre Sange og gode Ord, som hun kunde søge Trøst hos, naar det kneb; og desuden, nu lakker det jo stærkt mod Jul; Julen, som kalder paa alt det barnlige og milde hos store, og gør de smaa saa fulde af glad Forventning, at Øjnene straale og Fødderne danse af Glæde—.

Og Niels og Christian, Fattighusets Børn, — ja for dem var Tiden før Julen ogsaa en herlig Tid, fuld af Glæde og Forventning. Hver Aften, naar Moder var gaaet i Seng — og det forlangte Bestyrerkonen, at hun skulde gøre tidligt, Lampen maatte ikke brænde længe, — fortalte hun dem Historier; — Julehistorier, snart om Julenisser, som løb om og tittede ind ad Hvermands Dør og bragte Gaver og Lykke med sig, eller om Nisserne som smuttede om i Stald og Lade; eller ogsaa handlede Historierne om rige Børn, som dansede om Juletræet, eller om fattige Børn, som

ogsaa eje Julens sande Glæde, den Glæde, som er ens for rige og fattige.

Og Niels og Christian laa og lyttede med aabne Øjne; Stuen var slet ikke mørk længer; de saa alt, hvad hun fortalte, saa lyslevende omkring sig.

En Aften ganske kort før Jul, da de vare komne i Seng, og Niels begyndte: »Fortæl saa, Moder!«, afbrød Christian ham med et: »Nej, sig mig nu, hvordan er Juleaften? Jeg mener, hvad skal vi saa tage os til? Tror du ikke, Doktoren beder os til Juletræ, ligesom han engang gjorde for mange Aar siden — Christian var seks Aar gammel?« — Nej, det troede Grethe ikke; han var saa tungsindig, den kære Mand, at det tænkte han nok ikke paa; men jeg har hørt sige, blev hun ved, at der iaar skal være stor Stads i Kirken Juleaften, med Lys, Salmesang og Granpyntning, der skal vi gaa hen. I kan tro, det bliver Stads! Niels, som havde været lige paa Nippet til at sove, satte sig med opspilede Øjne helt overende i Sengen; og Christian klemte og knugede Moderen, som om Løftet indeholdt Alverdens Herlighed. »Og Risengrød skal vi ha' til Nadver,« fortsatte Grethe, da Christian havde sluppet sit Tag. — »Det sagde Bestyrerkonen selv forleden, tænk, Julekirke og Risengrød!« Jo, der var rigtignok noget at glæde sig til.

Dagen efter blev al den Herlighed paa det ivrigste drøftet ude paa Gaardspladsen. — Niels og Christian vare Hovedpersonerne, de fortalte og beskrev: — Risengrøden, som dampede — der kunde være en Mandel i den, og den som fik Mandelen, fik en Present —; Mandel kom der nu ikke i den Grød, det vare de visse paa; men derfor gjorde dette alligevel Risengrød til en højst mærkelig Ret — og saa Kirken! Ja, der var noget at beskrive: Orgelet, Salmesangen; — det var altsammen ganske anderledes den Aften end ellers, Moder sagde, at det kunde

godt være Præstefruen selv vilde spille paa Orglet, — og hun spillede ligesom en Guds Engel, tænk bare! Og Kirken propfuld af Mennesker og Grantræer, rigtige Juletræer oppe ved Alteret, saa store, at de ikke kunde staa i nogen Stue — ja, det skulde da være i Kongens —; og saa Lysene, de vilde straale, saa Skæret af dem lyste ud igennem Vinduerne helt ud paa Sneen; tænk bare det, at se Kirken med oplyste Vinduer! Alle Fattiggaardens Børn havde kun Øjne og Øren for de to Drenges Fortælling, saa ingen lagde Mærke til at Bestyrerkonen, som under Fortællingens Begyndelse var kommen ud fra Køkkenet nu standsede midt i Gaarden, maaske var der en eller anden, som trængte til »slaaende Beviser«.

Og dem kunde hun altid levere, trods nogen. — »Og det, har Jeres Moder lovet Jer, at I skal faa at se?« spurgte en af de andre Drenge. »Ja, altsammen; Lys, Grantræer og det hele,« sagde Christian begejstret.

»Det skal blive Løgn,« tænkte Bestyrerkonen, vendte sig om og gik atter ind i Køkkenet; men næppe var hun færdig med sit Arbejde, før hun gik ned i Grethes Stue og med vred Stemme spurgte, hvad det var for Tossestreger, hun havde for: om hun kanske troede, hun saadan uden videre kunde tage Udgangsbillet om Aftenen. At hun rendte i Kirke hver Søndag, det fik være, hvad det var, naar hun ikke forsømte Madtiderne; men vilde Grethe have Nadver Juleaften, kunde hun bare sige hende, at hun skulde blive hvor hun var, for den blev hældt af Gryden, naar Klokken slog seks, og oppe i Kirken begyndte de Klokken halv seks; vilde Grethe endelig derop, saa for hende gerne; men Mad i Utide, det vankede der ikke, hvor hun stod for Styret.

Grethe sukked, tænkte et Øjeblik paa at sige lidt om, at det kunde da ikke være saa farligt, at sætte en Portion Grød af til hende og Børnene; men Modet svigtede hende, og hun svarede sagtmodig:

»Ja, ja da; saa blive vi hjemme, her er du jo Regent!«

Men det kneb for hende, da Juleaften kom. — Der var Julesne, og der var pyntet Kirke med Salmesang og Tale af Præsten. — Niels og Christian havde selv set hele Læs fulde af Grangrene og Juletræer blive kørt derop fra Herregaarden; men da Klokkerne begyndte at kime Julen ind, da tog Bestyrerkonen Gryden med Risengrøden af Ilden, satte Fadet ned paa Bordet; og vilde man ikke gaa sulten i Seng den Aften, maatte man nok holde sig til, naar Grøden var der.

»Jeg har noget til Eder,« viskede Grethe med en hemmeligsfuld Stemme til Niels og Christian, da de kom ind udefra. — »Nu vanker der først Risengrød; husk paa, det er Julegrød, den smager dog li'egodt bedre end al anden Grød, og saa bagefter skal I bare se. Hys! — tal ikke saa højt om det.«

Drengene, som vare komne ind i Stuen med bedrøvede Ansigter, de havde jo staaet og hørt paa Klokkernes Kimen, og set de oplyste Kirkevinduer — betragtede forbavset Moderen, det var ligesom hun lo med Øjnene; hvad kunde det vel være, hun havde til dem? Næppe havde man spist færdig, før Drengene havde fat i Moderen og hviskende spurgte hende ud.

»Hys saadan løber man ikke til,« formanede Grethe. »Gaa nu sindigt og pænt ned ad Gangen!« — Saa gik alle tre ned ad den lange Gang, men udenfor Døren til deres Stue stoppede Grethe. »Saa,« sagde hun, »luk nu Øjnene. i; og aaben dem ikke, før jeg giver Lov! Drengene klemte Øjnene til, og ledende én ved hver Haand førte hun dem ind i den lille Stue og stillede dem op med Ansigterne vendte mod Væggen.

»Ikke se,« formanede hun; — hendes Formaning var overflødig; — begge to klemte de Øjnene i, som om det

gjaldt Liv og Død, ja holdt for Sikkerheds Skyld Haanden for.

»Her lugter af Gran,« meldte Christian et Øjeblik efter i en søgende Tone.

»Her er maaske ogsaa Juletræ i Stuen,« meldte Grethe til Svar; et Svar, som for Drengene indeholdt et saa uudgrundeligt Dyb af Henrykkelse, at de begge to nær havde gjort omkring; — men lydige som de vare, nøjedes de med et Udraab saa fuldt af Glæde, at Grethe blev ganske blød om Hjertet, og smaaleende tilføjede:

»Ja, man kan jo aldrig vide, der sker jo saa meget mærkeligt mellem Aar og Dag!«

»Saa,« kom det lidt efter, »nu maa I se Stadsen, og »Glædelig Jul«!«

Drengene vendte sig hurtigt om, hvilken Herlighed, det blinkede og straalede! — Ja, andet kunde de ikke se i første Øjeblik, blændede som de vare, af at have klemt Øjnene til; — men lidt efter, saa kom det. Paa Bordet var Moders Kirke-Lommetørklæde bredt ud, og midt paa det stod en Flaske, og i den var sat en stor Grangren; og paa Grenen brændte »mange,« det var vel fire Julelys, og saa var der Kager og nye Trøjer til Niels og Christian.

»Ja, der er rigtignok gode Mennesker til,« forklarede Grethe; »al den Stads bragte Doktorens Stuepige os i Morges, Trøjer og Kager; — og da jeg saa sagde, at nu skulde I ogsaa faa Juletræ, forærede hun mig selv Lys til at sætte paa Træet; ja, Doktoren han er en god Mand, Vorherre lønne ham! Se nu paa det altsammen, bagefter læse vi en Julesalme; Bestyreren kan ikke lide, vi synger, og saa tilsidst har jeg noget til Eder, det bedste, det allerbedste, som Julen bringer!«

Trøjerne vare »svært fine,« Kagerne »li'som det bare hvide Sukker;« og da Glædesstormen nogenlunde havde lagt sig, læste Moder Salmen om Englene, som flyve ned i

Skjul; men da hun kom til Ordene: »Hid de flyve med Paradis-Grønt,« afbrød Christian Læsningen med et: —

»Det er det!«, pegende skælmsk glad paa Grangrenen.

Og Moder nikkede, læste videre, og gav dem saa det bedste, Julen bringer: Jule-Evangeliet.

»Moder,« spurgte Christian efter en lille Pause; »komme Englene, som sang for Hyrderne, endnu ned til Jorden hver Julenat?«

»Det kan du da nok begribe,« erklærede Niels, som helst altid vilde være klogere end store Broder paa seks Aar. »Der var da ikke noget ved, saadan bare at synge om det!«

»Tror du det, Moder?« gentog Christian, uden at ændse Broderens Svar.

»Ja; jeg er saa vis paa, at Englene komme ned til Jorden hver evige Julenat«, sagde Grethe, »i Nat komme de saamænd ogsaa, det kan du være sikker paa, min Dreng; men hør, nu slog Klokken, vi maa skynde os i Seng!«

Om Natten vaagnede Christian, det var Julenat, det stod klart for ham; Julenat, hvor Englene kom ned til Jorden, naar mon de kom? Mon de vare her hele Natten?

Da hørte han noget klinge, en Gang, to Gange, det var det store bornholmske Stueur inde i Stuen; hvor det blev ved, — elleve — tolv, det var Midnat! »Det var ved Midnatstide, vor Frelser han blev født.« Han greb sin Moder i Armen. »Moder,« viskede han; »hørte du Klokken slog tolv? Nu blev Jesusbarnet født, saa komme Englene ned til Jorden.«

»Hys, snak ikke saa højt, saa vækker du Niels!«

»Moder!«

»Ja.«

»Tror du, Englene ogsaa komme herind; eller tror du, de allerede have været her?«

»Ja, hvem kan vide!«

Saa laa Christian lidt stille.

»Nej, Moder; vi havde nok mærket, hvis de havde været her, om vi ogsaa have sovet, men fra Klokken slog tolv og til nu, har de ikke været her; jeg har ligget med aabne Øjne hele Tiden og passet paa, og jeg har ikke set en eneste.«

»Ja, men Englene skal vi ogsaa først se hos Gud!«

»Men du kalder jo Kirken for Guds Hus, Moder, boer han da ikke ogsaa sommetider der?«

»Jo, Kirken er Guds Hus.«

»Aah, Moder, men saa kan vi jo se Englene der! Var det her i vor Kirke, du hørte dem spille?«

»Jeg?«

Ja; du sagde jo, at Præstefruen spillede ligesom en af Guds Engle! Aah, Moder, skal vi gaa op i Kirken nu, hvad, lige nu? Saa kan vi se dem, og jeg vil ogsaa saa gjerne høre dem spille og synge.«

»Nej, jeg tør ikke, selv om jeg vilde; husk paa min slemme Hoste; men sov nu, saa drømmer du nok om den prydede Kirke og Englene, som ere deroppe i Nat!«

»Ved du, at de ere der nu, Moder?«

»Ja, det er da en vis Vej, at Julenat maa Guds Engle synge til hans Ære i hvert Guds Hus paa hele Jorden; men sov nu, lille Christian, vi kan ikke gaa op i Kirken nu!«

Det kneb at bringe Drengen til Ro, men omsider sov han dog ind og vaagnede til en Juledag, hvor hele den foregaaende Aftens Herlighed var Genstand for hans ivrige Beskrivelse til alle de af Fattiggaardens Børn, som vilde høre paa ham.

Og Vinter blev til Sommer og Sommer til Efteraar.

»Naar Bladene visner, saa visner jeg med dem,« sagde Grethe.

Gamle Kathrine paa Fattiggaarden mente, at det gik dog maaske, dersom vi fik en »naadig« Vinter; men Grethe fik Ret, da Bladene visnede, døde hun.

Stakkels lille Niels og Christian! Nu vare de ganske ene i Verden, gamle Kathrine flyttede ned i Stuen til dem; hun var saa dejlig tunghør, at deres Snakken, ikke forstyrrede hende; det kunde jo være nemt nok for Kathrine, men om hun just derved kunde siges at være særlig egnet til at tage sig af Børn, det var dog vel et Spørgsmaal. Dog, det spurgte Bestyreren og hans Kone ikke om; Drengene fik jo alt, hvad de behøvede paa Fattiggaarden; saadane to store »Tampe« skulde da heller ikke handles med, som om de vare Svøbelsesbørn; nej, de kunde sagtens.

Og som Doktoren tog sig af dem! Havde han ikke, da Moderen døde, sendt dem hvert et helt Sæt nye Klæder; og holdt han ikke stille udenfor Fattiggaarden og spurgte, hvordan de havde det, hvis de »traf til« at lege der, naar han kom forbi?

Jo, de Fyre havde ingen Nød!

Ja, Tag over Hovedet havde de, Føden med, og Doktorens Sæt nye Klæder vare saa dejlig varme; men tage sig i Agt for at blive ude, til man var gennemblødt, eller for at gaa med drivvaade Strømper hele Dagen igennem, og andre Ting af samme Slags; — det gjorde de ikke; — og hvem skulde vel ogsaa tænkt over sligt, gamle Kathrine da ikke, og saa begyndte lille Niels at skrante.

Christian gjorde sit for at passe paa ham, det havde han jo ogsaa lovet Moder; men det var saa svært, at passe nøjagtig paa!

Han gjorde trofast, hvad han kunde; men Niels's Hoste vilde ikke gaa over, og kort før Jul maatte han blive i Sengen. Kathrine mente, at han havde nok »Feber imellem Hud og Kød«; men hvor den nu sad, eller ikke sad, den vilde ikke gaa sin Vej, men syntes snarere at blive

værre Dag for Dag. Christian bar Maden ned til ham, balancerede forsigtig ned ad Gangen med Kopper og Tallerkener, og fortalte om, og om igen alle Moders Historier, men ingenting hjalp; — at Doktoren dog aldrig traf til at komme forbi i denne Tid, Christian turde godt have bedet ham se ind til Niels, naar han bare saa ham; men Doktoren kom ikke, og Niels blev daarligere for hver Dag.

Saa kom da Juleaften. Niels havde hele Dagen ligget i en Døs, men det var godt, mente man; — bedredes han nu ikke, kunde man jo da ogsaa sende Bud efter Doktoren, naar Helligdagene vare ovre. Christian sukkede, og veg ikke den hele Dag fra Broderers Seng. Da Julegrøden var spist, gik gamle Kathrine i Seng, hun havde hele Dagen haft Værk i Lemmerne; — men da hun nu »tog til« at slukke Lampen, bad Christian hende saa mindelig om den ikke kunde faa Lov at brænde, det var dog Juleaften; — Kathrine mente, at lidt kunde man vel have Lov til at spille stor, Lampen fik da brænde.

Under forskellige »Aah, ja!« »Aah, ja!« krøb Kathrine saa i Sengen, men gøre som hun, tænkte Christian slet ikke paa. Saa lille som han var, havde han i Dag været som den Gamle — levet i Minderne —, men dog var der Forskel; — den Gamle lever af de mange Aars Minder, Christian levede af Minderne fra sidste Juleaften: — den oplyste Kirke! — i Aften havde den ogsaa været prydet og oplyst. Klokkerne, som kimede Julen ind! — i Aften havde han knap hørt dem; — han syntes, det havde været Synd at gaa fra Niels, sommetider kaldte han dog ad ham; — og saa Minderne om al Herligheden her i denne samme Stue forrige Juleaften: Moder — Juletræet — Trøjerne — aah, det altsammen! Og han tænkte og drømte, og var rig i Øjeblikket, rig som den gamle — ved Minderne.

Da slog Niels Øjnene op, og løftede Hovedet lidt fra Puden.

»Glædelig Jul!« hviskede Christian i en indsmigrende Tone. »Har du tænkt paa, at det er Juleaften?«

»Nej«, svarede den lille.

Saa laa han længe stille, medens Christian forskende betragtede ham; — det var ham klart, at der var foregaaet en Forandring med Broderen, var han bleven bedre, eller —?

Christians Hjerte bankede, stakkels lille Christian!

— Havde han været ældre, vilde han have forstaaet, at Faren var forbi og Bedring indtraadt; — men for Christian var Broderens Tavshed, og det, at han laa saa stille, saare mistænkelige Tegn; — at Niels rigtig kastede sig omkring i Sengen, maatte da være Tegn paa, at han havde Kræfter, mente Christian; — men ligge der saa længe med aabne Øjne, uden at sige at eneste Ord, det kunde da aldrig være rigtig; — ikke saa meget, som bede om en Taar Vand, og saadan, som han ellers havde haft Appetit til det; — han var vist meget syg; — endelig dristede han sig til at lægge sin Haand hen over Broderens, den var ganske klam! — nej, hvor Niels maatte være syg, ellers plejede han da altid at være saa varm.

En Stund endnu laa Niels stille, saa sagde han halvt højt:

»Naar Juleenglene kommer herned i Nat, saa beder jeg dem tage mig med, jeg vil op til Moder!«

Christians Hjerte stod næsten stille.

»Det maa du ikke, Niels,« sagde han bønligt, »saa er jeg jo ganske ene.«

»Saa kan de tage dig med,« sagde den lille i en fornærmet Tone.

Christian svarede intet; — hvad skulde han gøre, om nu Englene tog Niels med, men det maatte de ikke; — dersom der nu, nu lige straks, gik Bud efter Doktoren.

Han rejste sig op, og gik hen til gamle Kathrines Seng, hun sov fast, og Christian vidste, at det var ugørlig at faa hende

vaagen; — om han gik til Bestyrerens, de vare i Seng, og der blev ikke sendt Bud efter Doktoren, det vidste han; — om han selv hentede Doktoren? Han turde ikke, hvad vilde de allesammen tænke? Baade han og Niels bleve vist jagne bort fra Fattiggaarden, og hvor skulle de saa hen?

Men Englene, Julens Engle! — de vare jo i Kirken i Nat, ved Midnatstid; — der — hos Gud, — i Guds eget Hus kunde han se dem, og de ham; — og han kunde bede dem, bede dem paa sine Knæ, at Niels maatte blive rask. I et Nu var Huen nede af Knagen, og Halstørklædet bunden om. Niels, som havde fulgt Broderen med Øjnene, løftede Hovedet i Vejret og spurgte halvt højt:

»Hvor skal du hen?«

»Jeg kommer straks igen, lige straks,« forklarede Christian hurtigt.

»Men jeg er sulten, og vil ha' Mad,« sagde den lille.

Christian hentede et Stykke Hvedekage.

»Du ryster paa Haanden,« meldte Niels fornærmet, »hvorfor gør du det?«

»Lig nu stille, til jeg kommer igen,« bad Christian.

Saa var han ude af Døren, fo'r ned igennem Gangen, og ud i Vinternatten.

Det blæste koldt og stærkt, af og til førtes Sneen højt i Vejret og føg hen over ham, han mærkede det næppe. Vejen til Kirken kendte han godt, han havde jo saa ofte gaaet den om Søndagen med Moder; desuden var det Maaneskin i Aften, saa han sagtens kunde se den, men hvis Porten nu var lukket?

Aa, Skolelæreren glemte saa ofte at lukke den, desuden; nej, den kunde ikke være lukket, men hvis den nu alligevel var det? — Det gjorde ikke noget, saa krøb han over Muren! Endelig naaede han op til Kirken; om han havde været længe undervejs, han vidste det ikke; om han havde mødt nogen, han havde slet ikks tænkt paa det! Havde

C B

han havt Tanke for noget andet end Niels, maatte han have lagt Mærke til, at han nær havde løbet lige imod en Mand ved Kirkegaardsporten. Var Laagen aaben? Den Tanke fyldte ham helt, han greb om Haandtaget; jo, Laagen var aaben; og som en beruset tumlede han ind ad den, og løb hen mod Kirken; ogsaa Døren her var aaben, og hurtigt gik han ind og forsvandt i Vaabenhuset.

Manden, som han nær havde løbet overende ude ved Muren, standsede, og saa forbauset efter Drengen; som et Lyn fo'r Tanken om de mange Penge, som i Aften vare lagte i Kirkebøssen gennem hans Hoved; at Skolelæreren ofte glemte mere, end han burde, den Sag var kendt nok; og uden at betænke sig, drejede ogsaa han ind ad Laagen, og gik hen imod Kirken.

Christian var naaet ind i Vaabenhuset; her standsede han; her var saa dejligt lunt, og hvor her lugtede af Gran! — langtsomt, med Huen i Haanden, gik han igennem Vaabenhuset og ind i Kirken. Mon Englene allerede vare komne, eller kom han for sent? Nej, det var umuligt, men blot de snart vilde komme! — han rystede, saa han næppe kunde staa paa Benene; hvor her dog ogsaa var stille, og hvor her lugtede dejligt af Juletræ! Og hør, hvad var det? — 1, 2, 3, 4 — det var Kirkeuhret, som slog 12, nu kom Englene. Blodet susede for hans Øren; det sang og klang, og se, hvor det blev lyst oppe i Koret! — det kunde muligt være Maanen; nej, nu kunde han se noget hvidt deroppe — lige over Altret —, det var slet ikke en af de udskaarne Engle; nej, nej, det var en af Julenattens Engle; nu kom de, nu var Hjælpen nær! — Og hør, hvor det sang og klang omkring ham! — hele Kirken blev fyldt af de høje og dybe Toner, og hør nu, hør! — hvor de smældtede sammen til en Tone af vidunderlig Skønhed saa ren, saa dejlig! — Og lille Christian faldt bevidstløs om —.

Da løftede to stærke Arme ham op, og Doktoren bar

ham varsomt hen til en af Kirkestolene, og lagde ham ned der.

»Herregud,« sagde han halvt højt, idet han bøjede sig ned over Drengen, »det er jo lille Christian! Hvad mon det skal betyde?«

I det samme slog Drengen Øjnene op.

»Englene, Englene! — Aah Gud, har de været her, medens jeg sov?« mumlede han klagende, idet han stivt betragtede Doktoren. »Har de været her?«

»Jeg forstaar dig ikke, min Dreng.«

»Aah, jo! Moder sagde, de vare her Julenat; og nu vilde jeg bede dem hjælpe til, at Niels maa leve.«

Doktoren trak sin Overfrakke af, svøbte den tæt om Christian, og satte sig selv ned med den endnu halvt bevidstløse Dreng paa sit Skød. Saaledes sade de en Tid ganske tavse, Christian græd stille, Doktoren saa alvorlig frem for sig; det var næsten, som han rent havde glemt Christian; dog nej, hans Tanker vare paa en Gang saa fraværende, og saa nærværende.

Grethes Ord: »Kunde jeg, saa sendte jeg en Engel fra Himlen for at trøste Doktoren!«, bleve med ét saa levende i hans Hjerte; og han førte Tanken videre; og den blev saa varm og stærk, at hans Stemme, trods at han talte ganske sagte, lød saa indtrængende og blød, da han endelig begyndte:

»Ja, min lille Dreng; Englene vare her, medens du sov; men jeg har Bud og Hilsen fra dem, at du og jeg skal nu straks — i Nat — følges ad til Fattiggaarden, saa vil de maaske hjælpe mig at kurere Niels!«

Overrasket og straalende af Lykke, gjorde Christian en Bevægelse som for at rejse sig op, men Doktoren holdt ham tilbage.

»Englene sagde mere, min lille Dreng, de sagde til mig ganske klart og bestemt, at det var Vorherres Vilje, at du

og Niels skulde flytte fra Fattiggaarden den Dag i Morgen, og for Fremtiden være mine Drenge; kan du huske, at din Moder en Dag ønskede Doktoren en Engel, som kunde trøste ham, fordi han var saadan en stakkels, bedrøvet Mand? Nu før sagde Englene til mig, at to rigtig gode Drenge ere næsten ligesaa gode som en Engel; og derfor véd jeg ogsaa, at din Moder vilde givet sit Minde dertil!«

Og Niels blev atter sund og rask, og »sikken han trivedes,« sagde den gamle Kathrine; han og Christian, de kunde sagtens, saadan at blive forfremmede til Doktorbørn!

Og Doktoren? Ja, han fik igen Smil om Munden, og var til at faa fat i som Menneske, men aldrig gik han og hans to Drenge i Seng nogen Julenat, før de havde gentaget Englenes Ord:

»Ære være Gud i det Høje!«

Kancelliraaden.

Det var en Aften først i April. I Doktor Helms Dagligstue var der allerede halvmørkt, men dog tænkte hverken Doktoren eller hans Kone paa at faa Lampen tændt, dertil var de altfor optagne af at tale sammen.

Endelig rejste han sig og spurgte: »Skal jeg endnu en Gang læse Onkels Brev for dig?« og uden at vente paa Svar, gik han med Brevet i Haanden, hen til Vinduet og begyndte:

»Min kære Brodersøn! Jeg har hørt, at du og din Kone agte Eder til Paris, men at I ikke ved, hvor I skulle anbringe Eders Dreng, medens I ere borte.

Lad ham komme til mig, Jomfru Madsen og jeg skal nok passe paa ham; men jeg siger paa Forhaand, bagefter vil jeg intet Vrøvl have om, at han enten er bleven forkælet eller ikke vel behandlet. For Resten trænger jeg ogsaa særlig i Øjeblikket til at faa noget at beskæftige mine Tanker med, jeg er nemlig raget uklar med Kancelliraad Laub, du husker ham nok, han bor paa den anden Side af min lille Skov. Som al Aarsag

til Strid, er denne ogsaa noget Vrøvl, men da det er ham, som har Uret, kan jeg ikke godt være den, som gør det første Skridt, uagtet jeg savner ham svært.

Som du maaske kan huske, har han og jeg gennem en lang Aarrække mødtes to Gange om Ugen og spillet Dam sammen.

Lad mig saa med Omgaaende vide, om jeg faar Drengen.«

Doktoren foldede Brevet sammen og spurgte: »Sig mig Ida, hvorfor er du egentlig bange for at modtage Onkels Tilbud?«

»Jeg kender saa lidt til ham, og de faa Gange, jeg har set ham, har han altid forekommet mig at være en hæftig Mand. Sæt han blev ked af Drengen, længe før vi kom hjem!«

»Men jeg kender ham fra mine Drengeaar, naar vi sammen med Fader besøgte ham i Ferien, og ved hvor god han i Grunden er. I de senere Aar, har Onkel og jeg jo haft saa lidt med hinanden at gøre, men et ved jeg med Bestemthed om Onkel; faar han ikke Svar med Omgaaende, tager han ikke mod Drengen; men nu kan du jo tænke over det til i Morgen.«

Den næste Dag havde Fru Helms tænkt færdig, før Posten kom, og Doktoren skrevet til Proprietær Helms og takket ham for hans Tilbud; Fritz vilde være at afhente paa Jernbanestationen Fredag otte Dage. Lille Fritz hørte meget alvorlig efter, da Forældrene, nogle Dage førend han skulde rejse, fortalte ham, at den kære, rare Onkel Karl vilde have baade ham og Hansine Barnepige i Besøg, medens Fader og Moder var borte, han bemærkede kun med uforstyrrelig Alvor, da Forældrene tav: »Jeg kunde godt blive herhjemme, for Ane Kokkepige siger, at Kancelliraaden,

som bor her oven paa, gerne vilde laant mig, medens I var borte.«

Helms lo: »Naa, saa du er gode Venner med Kancelliraaden, det er nok mere, end stakkels Onkel Karl er; hvem skulde tro, man kunde brænde sine Fingre saa slemt paa en skikkelig Dam.« Den fastsatte Dag holdt Vognen for Døren hos Doktor Helms og rullede et Øjeblik efter rask henad Landevejen med Fritz og en Pige; en Times Tid efter sad de i Jernbanekoupeen og brusede ad Vibrogaard til.

Det havde knebet for Fritz at sige »Farvel« til Fader og Moder, men da de havde lovet ham at komme meget snart igen, og Fritz kun var otte Aar, tænkte han ikke dybt over Livets Tilskikkelser, og da Hansine et Par Gange undervejs havde sagt, at holdt han ikke snart op med at græde, troede hun nok ogsaa, hun rejste til Paris, mente Fritz, det var klogest at tørre sine Øjne.

Det endte derfor med, at Onkel Karl, da de mødtes nede paa Stationen, sagde: »Goddag« til en smilende, fornøjet, lille Fritz.

»Jeg maatte da selv ned og tage imod dig,« forklarede han, tog Fritz paa Armen og bar ham ud paa sin Vogn, greb Tømmerne og lod saa »de Graa« trave ud. Jomfru Madsen stod i Døren, og Forvalter Petersen nedenfor Trappen, da Vognen svingede ind paa Vibrogaard. Mage til en Genstand som den smaa Fritz, var rimelig ikke før set der paa Stedet.

»Naar man nu bare kunde faa nogen Nytte af den Knægt,« bemærkede Petersen filosofisk.

»Nytte, men hvad mener De dog?«

»Aah, jeg tænkte paa den tossede Kurre, der er kommen paa Traaden mellem Proprietæren og Kancelliraaden; Børn kan undertiden bruges som Mellemmænd, uden selv at ane det.«

»Ork! Petersen! man skulde tro, De selv var et Barn; nej afret De Deres Fugl og Deres Hund! Afrette Frits — nej, hvad tænker De dog paa?«

I det samme svingede Proprietærens Vogn ind gennem Porten, og et Øjeblik efter blev den smaa Fritz viklet ud af alle Sjalerne og paa Onkels Karls Arme baaret ind i Huset. Neppe var Frokosten spist førend Onkel befalede:

»Ud i Luften med Drengen, for ser De, Madsen, vi maa skaffe Fyren Kød paa Kroppen og Kulør i Kinderne, at de kunne ligne Paaskeæg, der ere farvede i Løgskaller.

Gør de ikke det, naar hans Moder igen faar ham at se, tror hun, vi have mishandlet ham.

Altsaa, March! forstaar De.«

Jo, Madsen baade hørte og forstod saa fuldstændig, at hun uden at sige et Ord bandt et Sjal om Skuldrene, stak i et Par Tøfler og derpaa erklærede sig parat til at følge med Fritz.

»Naa, min rare Dreng, hvor skal vi saa gaa hen,« spurgte hun, da de var kommet udenfor. »Lad mig nu se, jeg tror, vi først vil gaa ned i Haven.«

Men noget efter viste Madsen sig atter paa Gaardspladsen med Fritz, og her løb hun til sin store Glæde paa Petersen.

»Aa hør,« begyndte hun, saasnart hun fik Øje paa ham, »tag De Dem nu af Drengen, jeg viste ham om i Haven, men det var nær gaaet rent galt; han vilde ind i Plænerne og plukke Violer. Endelig fik jeg ham da trukket derfra og fandt saa paa at vise ham Mælkekælderen, men der vilde han pjadske i Bøtterne med Hænderne. — Nu kan De forsøge, Petersen.«

Forvalteren var øjeblikkelig parat.

»Den Fyr maa vist gøre alt, hvad han har Lyst til, her paa Gaarden,« bemærkede han blot tørt, tog saa Fritz ved Haanden, og et Øjeblik efter var de paa Vej til »Pullehønen«,

som laa paa Æg, der om to Dage vilde forvandles til levende Kyllinger. Det kunde Fritz bruge.

»Ja, har du Smag for den Slags, er det nok bedst, du ser Hr. Andrik og Fru Andrikke med det samme,« mente Petersen; bagefter gik de til Lænkehunden Rolf, der var saa skikkelig, at han lod Hønsene æde af sit Trug, men vilde Fritz klappe ham, maatte han endelig huske først at tale med Petersen herom, for Rolf betroede altid ham, naar der kom Bidelyst over ham. Men just idet Fritz nu skulde prøve at klappe den store, laadne Hund, standsede han pludselig, thi lige henimod dem, ildrød i Hovedet og med Vingerne skurende imod Stenbroen, kom den kalkunske Hane.

»Er det ogsaa et Dyr?« spurgte Fritz med stirrende Øjne.

»Javel er det saa; det er, hvad Jomfru Madsen kalder en Konsistorialraad, Folkene en kalkunsk Hane, og jeg en Kancelliraad, men det Ord skal du nu ikke sige, naar din Onkel hører derpaa; for hører han nogen sige det, bliver han daarlig.«

»Det Navn kan jeg alligevel bedst huske, for jeg kender selv en Mand, som hedder Kancelliraaden.«

»Jasaa!« lo Petersen »men kom nu og hjælp mig, at vi to kan jage den Fyr ud af Gaarden, og naar det er besørget, kan jeg vise dig Haven og Skoven, midt inde i den er en lille Dam, hvortil Hr. Andrik, Fru Andrikke og Kancelliraaden gør Skovtur om Sommeren.«

»Er det den Dam, man kan brænde sine Fingre paa?« spurgte Fritz.

»Ih nej, det er jo Vand.«

»Ja, men Fader sagde, at Onkel Karl havde brændt sine Fingre paa en Dam.«

»Naa saa det sagde din Fader; ja, gaa du nu bare med mig.«

Der gik ikke mange Dage, før Fritz følte sig som hjemme paa Vibrogaard; hans Moder vilde undret sig, om hun havde set det. Frejdig stormede han ind i Onkel Karls eget Værelse, den Helligdom, som Gaardens Husmænd, Karle og Piger kun betraadte paa Hosesokke. Under Spøg og Latter sprang han hver Morgen ud af Sengen for med Smil om Munden at lægge sig i den om Aftenen.

Kort sagt, alt tegnede til at gaa nok saa herligt, indtil Fritz en skønne Dag mødte op ved Middagsbordet med højtidelige Lader og røde Øjne. Onkel Karl lod som ingenting, men paalagde efter Bordet Madsen paa det bestemteste at faa Aarsagen at vide, dog da hun ved Thetid, forsikrede, at han slet ikke svarede, hvor meget hun saa spurgte, bestemte Proprietæren sig til selv at foretage et Stormangreb.

»Naa! hvad er der saa i Vejen,« begyndte han, saasnart han havde lukket Døren og var ene med Fritz: »sig det kun til din Onkel; vi to maa jo holde sammen i tykt og tyndt.«

»Ja, men jeg tør ikke sige det Ord, for saa bliver du syg.«

»Hvad kan det være for et,« grundede Proprietæren »sig det kun; Ord slaa ingen Mand ihjel.«

Opmuntret af Onkels frejdige Tone løftede Fritz Hovedet og hviskede: »Kancelliraaden«.

Proprietæren rynkede Panden: »Bliv ved; Kancelliraaden, hvad han?«

Men nu gav Fritz sig til at græde.

»Han var saa ond, saa ond imod mig i Dag. Jeg kom løbende over Gaarden, lige idet han kom ud fra Skoven; jeg gjorde ham da ingen Fortræd, vel? — drillede ham slet ikke, — men han gik alligevel hen imod mig: »du tør ikke,« sagde jeg, for jeg kunde se, han vilde slaa, »du tør ikke,

for jeg er Onkel Karls Dreng,« men saa blev han først rigtig gal.«

»Det vil jeg tro; han taaler ikke den mindste Modsigelse, men hvad saa mere? Slog han?«

»Nej Onkel, for jeg løb fra ham,«

»Ja, ja, ved denne Lejlighed var det jo godt, men for Resten holder jeg ikke af, at en rask Dreng smøre Haser.

»God Nat,« og Onkel Karl gik lige ind i Dagligstuen og fortalte Historien med saadan Fynd og Klem, at han nær havde taget Livet af Madsen, saa forskrækket blev hun.

Men da Stormen saa nogenlunde havde udraset, sagde Petersen: »Det lader dog altsaa til, at Kancelliraaden igen begynder at faa sin Gang herover ad.«

Proprietæren drejede sig hurtigt omkring og saa stivt paa Petersen.

»Proprietæren maa undskylde, men jeg kom til at høre det hele,« sagde Forvalteren, »og hvis jeg tør sige min Mening, saa er den Historie alligevel ikke ganske at forstaa paa den Maade, Proprietæren mener.«

»De maa meget undskylde, «fo'r Proprietæren op, »men denne Gang ved jeg bedre Besked end De.«

»Naturligvis Hr. Proprietær, men jeg synes blot, det vilde være glædeligt, om Kancelliraaden igen kom herover.«

»Ja, dersom han kommer for at gøre mig en Undskyldning, — det er en anden Sag, — men kommer han for at banke Drengen, — banke Fritz —.«

»Hm! jeg har nu mine egne Tanker om den Ting,« mumlede Petersen halvhøjt: »men,« tilføjede han højt: »har Kancelliraaden været her ovre i Dag, finder jeg det alligevel glædeligt, det er dog altid en Begyndelse.«

Hr. Helms vendte hurtig Bladene i sin Bog skottede til Bordet, hvor Damspillet stod, ikke fri for at være lidt støvet, og sukkede.

Det lod heldigvis til, at Gaardsdagens Forskrækkelse

helt var forvunden, da Fritz vaagnede næste Morgen; med straalende Øjne løb han ud i Gaarden, hvor han et Øjeblik efter saas at vandre med Petersen, og længe havde de ikke spadseret sammen, førend Forvalteren i al Hemmelighed havde holdt skarpt Forhør over Gaardsdagens sørgelige Hændelse og efter at dette var endt, ja — saa kunde Petersen sat en Trumf paa, at nu vidste han bedre Besked end selve hans Husbond og Herre.

»Men lad bare Proprietæren tro, at det er den virkelige Kancelliraad, som har været her,« tænkte han fornøjet.

Pludselig faldt der ham noget ind; han kaldte Drengen til sig og sagde:

»Hør min Dreng, spørger din Onkel videre om denne afskyelige Historie, saa sig bare, du vil ikke tale mere om den, han kan alligevel ikke taale det.«

Og Dagene gik, Træerne knoppedes, Fuglene sang og Fritz lo fremdeles Dagen lang, kort sagt, alting frydede sig paa Vibrogaard, alt, undtagen Ejeren selv. Det kunde ikke skjules, han savnede sin gamle Ven. Et Par Gange havde han forsøgt at »pille mere ud af Fritz« om hans og Kancelliraadens gaadefulde Møde. Men Drengen bevarede paa dette Punkt en haardnakket Taushed, og da det at omgaas Børn just ikke kunde siges at være en fremtrædende Egenskab hos Hr. Helms, naaede han ikke langt ad den Vej. Nej, saa havde Forvalter Petersen mere Held med sig.

Han havde jo nu ogsaa engang lovet sig selv, at Kancelliraaden og Proprietæren skulde blive Venner igen, og Petersen var ikke den Mand, der opgav en Sag paa Halvvejen.

En otte Dages Tid senere sagde Fritz en Aften, efter at Petersen først ivrigt havde blinket til ham: »Du kan tro, Onkel Karl, at Kancelliraaden er bleven rar i den sidste Tid.«

Proprietæren lagde forbauset Kniv og Gaffel fra sig, og Fritz fortalte:

»Rigtig skikkelig, bare du ogsaa kunde lide ham.«

Her blinkede Petersen, at nu skulde Fritz holde op, men det var ikke saa nemt at faa ham standset, som det havde været at faa ham til at begynde.

»Jeg er slet ikke mere bange for ham, om han ogsaa er rød i Kammen,« blev han ved.

Her brast Proprietæren i en høj Latter, medens Petersen i en bestemt Tone sagde:

»Nu slog Klokken 9, skynd dig dog i Seng, Fritz.«

»Har Kancelliraaden oftere været her paa Gaarden i den senere Tid?« spurgte Helms Forvalter Petersen, men inden denne kunde svare, vendte Fritz, som allerede var naaet hen til Døren, sig om og udbrød ivrigt:

»Han var her i Dag, Onkel Karl, men da han havde staaet lidt og pludret, vendte han sig og gik ad Skoven til, Petersen sagde, at han længtes vist efter sin Dam.«

Men næppe havde Drengen talt ud, før Proprietæren for op fra Bordet med et saadant Rabalder, at Fritz i en lynende Fart slog Døren i efter sig, og Jomfru Madsen og Forvalteren nær var gaaet bagover af Forskrækkelse.

Resten af Aftenen var Hr. Helms paafaldende urolig, men da Forvalteren rejste sig med et »Godnat,« sagde han pludselig:

»Om jeg nu til en Forandring gik over i Kancelliraad Laubs Gaard i Morgen?«

Og Petersen svarede:

»Det var netop, hvad jeg mente, Proprietæren burde gøre.«

Og Hr. Helms gik.

»Nu gaar din Onkel ogsaa ad Skoven til for en Dams Skyld,« forklarede Petersen.

En Times Tid efter stod Helms atter i sin egen Stue

og fortalte Jomfru Madsen, at hun maatte belave sig paa varm Aftensmad, for Kancelliraad Laub kom Kl. 7.

»Men hvorledes er dog det gaaet til?«

»Aa, jeg var næppe kommen ud paa den anden Side Skoven, før jeg mødte Laub, han stod ved sin Havelaage; jeg standsede, han aabnede Laagen og sagde:

»Da jeg antager, Proprietæren kommer her for at besøge mig, saa —,« ja, saa talte vi jo ikke mere om den Ting, men i Aften vil jeg drikke hans Skaal og takke ham, at han først kom her; noget hæftig blev jeg jo ved Damspillet den Aften, men Ret havde jeg.

Om Aftenen paa Slaget 7 hængte Kancelliraad Laub atter sin Overfrakke paa dens sædvanlige Knage i Proprietærens Entré og gik saa ind i Dagligstuen, hvorfra han kort efter førtes ind til det festligsmykkede Bord. Lidt efter slog Proprietæren paa sit Glas:

»Han vilde foreslaa en Skaal for sin gamle Ven, Kancelliraaden, og han vilde derpaa sige, at han var inderlig glad over igen at se ham hos sig, og desuden vilde han bringe ham en Tak, fordi han var den, som bogstavelig talt havde gjordt det første Skridt til Forsoning ved at vise sig i hans — Proprietær Helms — Gaard.«

Men herimod protesterede Kancelliraaden.

Æren for at have gjordt det første Skridt tilkom ene Hr. Helms: »Ja, ja« lo denne: «protester De kun, men jeg har Vidner paa, hvad jeg siger; ikke sandt Fritz; du har ikke en, men flere Gange set Kancelliraaden her i Gaarden?«

Fritz, som sad med Munden fuld af en stor Klat Syltetøj, sank i en Fart det Hele og forsikrede:

»Jo, det har jeg; første Gang kom han lige ud af Skoven, aa, han var saa gal, saa gal, ganske rød i Hovedet.«

»Hvad mener Drengen?« mumlede Kancelliraaden, men Fritz fortsatte:

»Du skulde bare have set ham, Onkel, han rejste Halen lige i Vejret og gik løs paa mig.«

Kancelliraad Laub saa om mulig endnu mere forbavset ud, Helms var ganske stum og stakkels Petersen blinkede fortvivlet hen til Drengen og gjorde flere Forsøg paa at sparke ham, da under Bordet Jomfru Madsen pludselig faldt i med et:

»Ork, kan Proprietæren ikke forstaa, Drengen taler jo om den kalkunske Hane; »Konsistorialraaden«, som jeg kalder den; har Proprietæren aldrig hørt, at Petersen har døbt den: »Kancelliraaden.«

Hvad Enden paa Historien vilde være bleven, er vanskelig at sige, hvis Fritz ikke paa dette Tidspunkt havde opdaget Petersens Øjne stift fæstede paa sig, med et saadant Udtryk, at han øjeblikkelig stak i at brøle saa vedholdende, at Jomfru Madsen tilsidst maatte føre ham ud af Stuen og i Seng.

Efter Bordet tog Forvalter Petersen Damspillet frem, og aldeles som sædvanlig satte de genfundne Venner sig atter paa deres gamle Pladser, og fem Minutter efter lød igen Brikkernes fornøjede Raslen; men da Toddyen var kommen ind, tog Proprietæren sit Glas:

»Skaal, Petersen« sagde han muntert: »De er alligevel en Stadskarl.« Men da Spillet igen begyndte, listede Petersen sig ind til Fritz:

»Sover du?«

»Nej,« lød det klagende fra Sengen.

»Du skal ikke bryde dig om mine Øjne ved Thebordet,« hviskede Petersen: »sov du nu bare, og naar din Fader og Moder hente dig paa Onsdag, skal jeg fortælle dem, at det var rart, vi fik dig herud paa Vibrogaard, for du har været os til megen Nytte.«

Skovrider Møllers Humør.

Skovrider Møller var en udmærket Mand, og med et Humør, der kunde tage første Præmie paa hvilken Udstilling, det skulde være. Og han var en lykkelig Mand, der elskede sin Virksomhed, sit Hjem og fremfor alt sin milde, unge Kone og sin tolv Aar gamle Datter, Margrethe. Og somme Tider var han, hvad hans Kone kaldte en indbildsk Mand, indbildsk af alle sine Bøger og Blade om Opdagelser og Opfindelser, sin Telefon, Skrivemaskine og alt muligt af den Slags.

»Men,« sagde Fru Møller en Dag, »Lad nu min Mand være den, han er, han er god nok, men det farlige ved hans Sygdom er kun det, at den smitter. Stod Margrethe ikke igaar og fotograferede mig, netop som jeg løftede Kjolen i Vejret og hvinede af Skræk for Gasen? Og maalte og synede hun ikke Entreen i Dag for, om der var Plads til en Elevator.«

Og Skovrideren tog sin Kone om Livet, lo og sagde, hun havde altid Ret, naar hun ikke havde Uret.«

Jo, Møller var en lykkelig Mand. »Hvis noget kan sætte mig i daarligt Humør,« paastod han, »skulde det

226052B

være, om en plukkede af mine Roser eller nappede af mine spanske Kirsebær.«

»Humøret holder endda,« lo hans Kone.

»Tror du,« spurgte han drillende.

»Skal vi vædde?« spurgte hun.

»Top, det er et Ord, sker Ulykken, at jeg endda er i godt Humør, betaler jeg en Krone.«

»Bliver Humøret til anden Præmie, betaler jeg Kronen,« sagde hun.

Saa lo de begge, og Møller gik ud og klippede den kønneste Rose af til sin Kone, saa kunde hun da i hvert Fald ikke komme til at betale for den.

Dog, foruden at være en lykkelig Mand, var Møller tillige en god Mand, der holdt af at dele sin Lykke med Slægt og Venner, derfor myldrede der ogsaa med Gæster i Skovridergaarden, naar Sommerferien begyndte, og blandt de, som kom, var Tante Clara med Mand og Børn altid selvskrevne. Ogsaa til denne Sommerferie ventedes hun, og endelig bragte Posten Brev.

»De kommè, Grethe! Hører du?« raabte Møller ud fra sit Værelse til Grethe, som gik i Haven. »I Morgen kommer Frantz og lille Hermann, Tante Clara selv kommer senere.« Hvor Grethe fik travlt! Først gav hun et højt Glædeshop, og saa gik det i flyvende Fart ned til »Margrethelyst«, et nydeligt lille Havehus, hun havde faaet i Julegave af Fader og Moder. Det indeholdt baade Dagligstue og Køkken med Komfur og mange andre Ting, og udenfor havde hun en lille Have og Udsigt til, ja Naboskab med Faders elskede spanske Kirsebær. Og Grethe børstede Sofa og blankede Komfur, saa hun selv var ganske sort i Ansigt og paa Hænder, da hun endelig var færdig.

Næste Formiddag kørte Lars til Stationen efter de to Drenge, og da han en Timestid efter svingede for Døren

med dem paa Vognen, var det vanskeligt at sige, hvem der var gladest, Værten eller Gæsterne.

Faa Minutter efter vare de tre Børn allerede paa Vej til »Margrethelyst«, da Skovriderens Stemme kaldte dem tilbage.

»Man stiller først til Parade,« kommanderede han. »I maa more eder med at krebse, løbe over Plænerne, spadsere og lege,« begyndte han saa, »men det siger jeg, ingen Plukken af Roserne og ingen Nappen af de spanske Kirsebær. March!«

Faa Minutter efter var Margrethelyst naaet; nej, hvor her var meget at se! Hermann, som vilde være Arkitekt, fik travlt med at se Bygningen efter, medens Frantz, som endnu ikke havde bestemt sig for nogen Levevej, med lige Interesse undersøgte alt, hvad der fandtes.

»Men nu skal jeg vise eder det allerbedste,« erklærede Grethe tilsidst.

Hun bøjede sig ned og trak noget frem, som fandtes inde under Sofaen, og et Øjeblik efter satte hun en stor, brun Kasse paa Bordet.

»Det er et Fotografiapparat,« sagde hun stolt. »Hus og Have fik jeg til Jul, dette til min Fødselsdag.«

»Kan du fotografere os?«

»Paa en Prik, jeg tog Moder igaar, jeg kan tage eder i et Øjeblik,« og Grethe trak Plader ud og ind og holdt Foredrag for de beundrende Fætre.

Da alt var efterset inde, gik man udenfor. Haven maatte da ogsaa undersøges.

»Jo, mine Roser maa I heller ikke tage, men se dog, hvor der er mange Bær paa Faders spanske Trær,« fortsatte hun begejstret, og pegede op mod dem. »Vi faar af Bærrene«, vedblev hun, men vi maa ikke selv plukke dem. Saa, rør dem ikke.«

»Det manglede blot,« erklærede begge Drengene, »nej, vi skal nok holde vore Fingre fra dem.«

Solen havde skinnet, da Drengene kom til Skovridergaarden, og Vejret vedblev at være dejligt, saa neppe havde Grethe og hendes to Fætre om Morgenen drukket deres The, før de skyndte sig ud i Haven.

»I Dag maa vi begynde med at rive i din Have,« foreslog Frantz en Morgenstund omtrent otte Dage efter, at de vare komne; men da de nu sammen naaede ned til »Margrethelyst«, saa de, at de ikke vare de første til at faa den Ide, lille Herman stod her allerede med Riven i Haanden, stirrende ud i Luften.

»Bare han ikke ser paa de spanske Kirsebær,« hviskede Grethe, men Herman gav sig nu til ivrigt at rive og raabte til de andre, at de vare nogle rigtige Sinker. Saa rev, lugede og vandede de i Forening, til Moder kaldte dem ind til Frokosten; men da den var spist, erklærede Margrethe: »Haven er fin nok, jeg foreslaar, at vi krebse.«

Frantz jublede. »Tænk, om vi kunde fange saa mange, at der var nok til Aftensbordet.«

Det mente Grethe, var en smal Sag.

Kun lille Hermann satte et betænkeligt Ansigt op. »De bide i Fingrene,« sagde han angst.

Herman er maaske ogsaa for lille til at være med, saa krebse vi to, Grethe,« foreslog Frantz. Herman kan hjælpe Lars Kusk. Din Fader sagde, han skulde ud at køre efter Bordet. Og glade løb de to Store nu gennem Haven og ned mod Aaen, som smaasnakkende, mellem Siv og Stene snoede sig gennem Engen og ind mellem de høje Bakker.

»Kan du krebse?« spurgte Grethe.

»Nej.«

»Saa skal jeg nok lære dig, hvorledes man bærer sig ad«.

»Men bide Krebsene ikke?«

»Klemme,« rettede Grethe. »Jo, men det maa man finde sig i.«

Dog, det gjorde alligevel mere ondt, end de havde tænkt sig, hver Gang Krebsene haledes ud af Hullerne; de klemte fast om Børnenes Fingre, klemte saa eftertrykkeligt, at Grethe, som tappert havde fundet sig i baade et og to Huller, tilsidst sagde:

»Hør, ved du hvad, Frantz, dette er for galt, godt, lille Hermann ikke er med. Vi Store kan naturligvis godt holde det ud; men jeg tror alligevel, jeg løber op til Margrethelyst og henter to Par gamle Handsker, som ligge i Bordskuffen.

I en Fart soppede hun i Land, trak Sko og Strømper paa og skulde lige til at løbe, da Frantz bad: »Aa, tag min Trøje med«.

»Javel, den er rigtignok ogsaa for pæn til at krebse med.«

»Det gamle Asen,« lo Frantz, »den er saa fuld af Huller som et Dørslag, men den er alligevel for varm at have paa.«

Saa løb Grethe op til Havehuset, hang Trøjen paa en Bænk ude i sin Have og skulde, efter at have fundet Handskerne, til igen at løbe ned til Aaen; men saa, ja, pludselig standsede hun, ganske forskrækket over, hvad hun saa.

Det varede ikke saa kort, før Margrethe atter løb nedad Aaen til, saa længe, at hun allerede ude paa Bakkeskraaningen udenfor Haven, mødte Frantz, som, ked af at soppe ene om dernede, nu var paa Hjemvejen.

»Men Grethe dog,« raabte han allerede langt borte, »hvor bliver du af?« hvortil den lille Dame med stor Salvelse svarede: »Det skal du faa at vide en anden Gang. Frantz skulde lige til at spørge, hvad der dog var hændt, da det pludselig lød:

»Sikken en Buksetrold, du er bleven, Frantz;« det var Skovrideren, som stod indenfor Havelaagen og lo fornøjet

»Ja, det har du Ret i, Onkel; men Grethe tog før min

Trøje med, da hun løb op, man bliver skam varm af at krebse; men se, hvad vi fik, og Frantz holdt triumferende Kurven med Krebsene hen mod sin Onkel. Saa aabnede Møller Havelaagen, og han og Børnene fulgtes ad hen til Margrethelyst; men her fik Grethe pludselig travlt, hun maatte endelig ind og »se efter.«

»Hvis Trøje er det, der hænger?« spurgte Møller, pegende paa »det gamle Asen«, som endnu hang over Bænken.

»Min,« mældte Frantz.

»Saa træk den paa, anstændig maa man da se ud.«

Dog, næppe var Frantz trukket i den, før Møllers fornøjede Smil forsvandt; han saa ned, op i Vejret, til Siden, saa igen ned, bøjede sig, tog noget rødt op og spurgte saa, efter i Tavshed at have gaaet nogle Skridt bagefter Frantz:

»Kan du din H. C. Andersen?«

»Ja.«

»Kan du huske det Sted i »Fyrtøjet«, hvor Hunden løber med Prinsessen, der er Hul i den Pose med Gryn, hun har paa Ryggen, saa man kan spore, hvad Vej hun er kommet; jeg tror, det samme Resultat kunde være naaet, om Posen havde været fyldt med spanske Kirsebær.«

»Hvad mener du, Onkel?«

»Aa, jeg mente bare, at der ogsaa maa være Hul i din Lomme, som du ser ligger her spanske Kirsebær langs hele Vejen.«

Frantz saa tilbage; ja, røde, spanske Kirsebær hele Vejen.

»Onkel,« begyndte han, »det er,« saa standsede han og greb ned i sin Lomme. Ak og Ve! Var der ikke før falden spanske Kirsebær paa Havegangen, saa faldt der nu, en hel Haandfuld væltede ud.

»Der maa som sagt være Hul i Lommen,« mumlede Frantz.

»Det er netop, hvad der er,« bemærkede Møller rolig.

»Onkel,« begyndte Frantz igen, men Skovrideren gik bare forbi ham og fortsatte sin Vej op mod Huset.

Blodet susede for Ørene af Frantz; hvad maatte hans Onkel dog tro! Der stod han, et Billede paa den mest haabløse Fortvivlelse, da Grethe kom springende.

»Jeg skulde bare se til«, begyndte hun, men taug saa ved at se Frantz's Fortvivlelse. I næste Øjeblik havde han fortalt, hvad der var hændt.

»Det er ikke mig,« sluttede Frantz, »men tænk, hele Lommen var fuld af det Skidt!«

»Jasaa, naa, det kommer mig nu forresten ikke overraskende,« bemærkede Grethe i en Tone saa værdig, som havde hun i mange Aar været Oldemoder. »Jeg kan klare det hele.«

»Det kan da aldrig være Hermann,« spurgte Frantz angst.

Stakkels Frantz. Det blev en trist Dag. Ved Bordet talte hans Onkel ikke et Ord til ham og kørte straks efter at Kaffen var drukket, bort sammen med Hermann — og Grethe, som havde lovet ham Trøst og Oprejsning! Jo vist, hun kom henad Aften grædende fra Margrethelyst og kaldte paa sin Moder. Hvad var dog alt dette, og hvorledes vilde det vel ende?

Næste Morgen kom Fru Møller ind paa sin Mands Kontor.

»Du kom sent hjem i Aftes og stod saa tidlig op i Morges, at jeg ikke fik talt med dig,« begyndte hun; men længer kom hun ikke, Døren ud til Entreen blev i det samme aabnet, og Grethe viste sig i den, slæbende paa en stor Kasse.

»Men Barn dog,« udbrød Fru Møller »hvad er det, du slæber paa?«

»Jo,« og Grethe løftede med stort Besvær en Kasse i Vejret og satte den paa Bordet.

»Min Talemaskine«, udbrød Skovrideren forbauset.

»Ja,« meldte Grethe resolut, »den satte jeg i Aftes ind i Frantz og Hermanns Stue for, ja, men nu maa du først høre det hele.«

»Lad du hellere mig selv fortælle,« sagde Møller og lo saa fornøjet, som om der aldrig var stjaalen spanske Kirsebær af hans Træer. »Jeg ved bedre Besked om det hele end I to, for jeg havde jo selv Kirsebærfuglen oppe at køre, og medens vi kørte, fik han, vi vil kalde det ikke al den Glæde og Nytte, han havde haabet paa at faa af Kirsebærrene. Først blev jeg jo forskrækket, for det saa ud, som han kastede Blod op, men saa sagde jeg saadan rigtig venlig: »Kære Hermann, min lille Ven, du skulde vist hellere ladet de Kirsebær hænge, og heri var han jo, særlig i dette Øjeblik, ganske enig med mig.

»Men Fader,« udbrød Grethe ivrigt, »hvor faldt det ham dog ind at være saa ulydig?«

»Faldt ind, aa, den Slags Indfald komme ganske af sig selv.«

»Han sagde, Kirsebærrene saa saa røde ud, saa han fik Lyst til dem; at komme op i Træet var nemt nok, mere besværligt var det, at jeg netop kom, som han var hoppet ned af Træet, men saa reddede han sig ved i en Fart at stoppe Kirsebærrene i stakkels Frantz's hullede Lommer og bagefter selv stikke af.«

»Jeg har hele Tiden vidst, at det var Herman,« forsikrede Grethe, »han sad i Træet, da jeg var oppe for at hente Handskerne til Frantz og mig, og saa fotograferede jeg ham for en Sikkerheds Skyld.«

»Aa,« sagde Skovrideren, »saa har jeg nok rigtig gjort Ulykker der, for da jeg lige efter Middag var nede i Margrethelyst, kom jeg til at vælte en Skaal, hvori der laa et et Billede for at blive fremkaldt. Om Forladelse, Grethe.«

»Ja, du kan tro, jeg blev bedrøvet, da jeg saa, Billedet var ødelagt,« sagde Grethe, »men nu skal jeg sige dig, hvad jeg gjorde, jeg satte denne ind i Drengenes Stue i Aftes,« og Grethe pegede paa Kassen, hun havde sat paa Bordet, »Jeg var vis paa, de vilde tale sammen om, hvad der var sket, og saa —«

»Grethe, Grethe,« truede Skovrideren, »har du endnu ikke lært, at man skal tale ind i en Talemaskine, den fanger ikke af sig selv Ordene, som blive sagte i Stuen, men ved du, Kone, hvad jeg er glad over at mærke?«

»Nej!«

»At mit Humør endogsaa kan taale, at man napper af mine Kirsebær.«

»Men Møller, er du glad over det, har du da glemt, at det vil koste dig en Krone?«

»Top, Kone, nej, vi væddede, om Humøret kunde taale, at man nappede af Kirsebærrene og, hører du, Kone, uden Tilladelse plukkede af mine Roser, saa endnu har du ikke vundet.«

Og Møller vendte sig pludselig om mod Vinduet og raabte ud i Haven:

»Halløj, du brave, uskyldige Ridder Frantz, og du, Hermann Kirsebærfugl, rør ikke mine Roser, for saa indestaar jeg ikke for mit Humør.«

Tidligere udkommet:

Louise Baumann:

Før Ole Lukøje kommer.

Fortællinger for Ungdommen.

Pris indb. 1 Kr.

Bøger for Ungdommen.

Nedenstaaende Udvalg af gode og sunde Bøger til større og mindre Børn anbefales som Gaver og til Anskaffelse i Skole- og Børnebogsamlinger.

Absalon. Historisk Skildring af *Axel Larsen.* Illustreret af *P. Steffensen.* 2 Kr. 50 Øre, indb. 3 Kr. og 4 Kr.

Aben, som ikke kunde dræbes, af *Henry Drummond*, med Illustrationer, oversat af *M. Paulli.* Indb. 1 Kr.

Bedstemoder fortæller. Smaafortællinger for Børn. Udgivne af en Børneven. Med Billeder af *O. A. Hermansen, Alfred Schmidt* og *Hans Tegner.* Kart. 1 Kr. 50 Øre.

Blandt Zigeunere, Fortællinger af *F. Hoffmann.* Oversat af Pastor *Fenger.* Illustreret af *P. Steffensen.* Indb. 1 Kr. 50 Øre.

Børnevennen med Illustrationer, redigeret af *O. Høpfner.* Aargang 1897 indb. 2 Kr. og 2 Kr. 50 Øre. Aargang 1898 indb. 2 Kr. og 2 Kr. 50 Øre. Aargang 1899 indb. 2 Kr. og 2 Kr. 50 Øre. Aargang 1900 indb. 2 Kr. og 2 Kr. 50 Øre.

Daniel Rantzau. Historiske Skildringer af *Axel Larsen.* Illustreret af *P. Steffensen.* 2 Kr. 50 Øre, indb. 3 og 4 Kr.

Den lille Hertug. Historisk Fortælling af Miss *Yonge,* illustreret af *Karl Schrøder.* Pris 1 Kr., indb. 1 Kr. 75 Øre.

Den danske Robinson Kruso, Fortælling ved *Paul Marcussen.* 1 Kr. 50 Øre. Indb. 1 Kr. 75 Øre.

Den vide, vide Verden af *E. Wetherell.* Fjerde Udgave. Pris 3 Kr., eleg. indb. 4 Kr. 25 Øre.

Det sorte Indien, af *J. Verne,* oversat af *O. Høpfner,* illustreret af *V. Th. Fischer.* 1 Kr. Indb. 1 Kr. 75 Øre.

Eventyr, gamle og nye, ved *Ingvor Bondesen.* Illustreret af *H. N. Hansen, V. Jastrau* og *Alfr. Schmidt.* 3 Kr. 75 Øre, kart. 4 Kr. 50 Øre. Indb. 5 Kr. 25 Øre. (Kan ogsaa faas i 3 Samlinger à 1 Kr. 25 Øre).

Eventyr og Fortællinger af *L. Hornemann.* Illustreret af *V. Jastrau.* 1 Kr. 50 Øre. Indb. 2 Kr.

Faderløs og moderløs. En Fortælling af *Niels K. Kristensen.* 1 Kr. 50 Øre.

Fortællinger fra Danmark og Frankrig af *A. Sommer,* udgivet af *Elisabeth Martens.* Indb. 1 Kr.

Før Ole Lukøje kommer. Fortællinger for Ungdommen af *L. Baumann.* Illustreret af *P. Steffensen.* Indb. 1 Kr.

Har Du Lyst at høre! Ny Fortællinger for Børn af *G.* Tegninger af *Carl Thomsen.* Indb. 1 Kr.

Hjemme og ude, Fortællinger af *Imm. Henningsen,* udgivne af *Z. Nielsen* og med Tegninger af *Alfr. Schmidt.* Indb. 1 Kr. 50 Øre.

Hvad Faster fortalte, Fortællinger ved *G.* Billeder af *Carl Thomsen.* 2. Oplag. Indb. 1 Kr.

Hvad Kærlighed formaar! Fortællinger for Ungdommen af Fru *A. Baadsgaard,* illustreret af *E. Henningsen.* Pris indb. 1 Kr.

Hvad skal jeg bestille? Illustreret Vejledning for Børn til Selvbeskæftigelse. Samlet og udarbejdet af *Rolf Christiansen* og *H. J. Christiansen.* I. og II. Del à 2 Kr. 25 Øre, indb. 2 Kr. 50 Øre. I.—II. 4 Kr. 50 Øre, indb. 5 Kr.

Hyggelige Timer, Historier af *V. Høm* og med Billeder af *E. Henningsen, O. A. Hermansen* og *P. Steffensen.* Indb. 1 Kr.

Heidi af *Johanne Spyri,* oversat af *Augusta Fenger.* Illustreret af *Poul Steffensen.* (Børnevennens Bibliotek). Pris 1 Kr., indb. 1 Kr. 75 Øre.

I Sommerferien, Fortælling af *Mathilde Quistgaard,* indb. 1 Kr. 50 Øre.

Jomsvikingerne. Skildringer af Nordens Sagntid ved *Fr. Winkel Horn.* Illustrationer og Vignetter af *L. Moe.* 2 Kr. 50 Øre, kart. 3 Kr., eleg. indb. 4 Kr.

Jorden rundt i 24 Minutter. Tekst af *Ingeborg Simesen* og Billeder af *Agnes Lunn.* Første og Anden Rejse à 1 Kr., indb. 1 Kr. 50 Øre. Komplet 2 Kr., indb. 2 Kr. 50 Øre

Julehistorier af *Fanny Tuxen* med Illustrationer af *Knud Gamborg.* 1 Kr. 50 Øre.

Julefortællinger af *Christen Møller.* Illustreret af *Carl Thomsen.* Indb. 1 Kr. 25 Øre.

Kammerater, Fortællinger af *Chr. Vestergaard.* Indb. 1 Kr. 50 Øre.

Konger uden Land af *Ad. Langsted.* Fortalt for Ungdommen. Anden Udgave. Pris 1 Kr. 50 Øre, indb. 2 Kr. 50 Øre.

Korstogene. Historiske Skildringer ved *Ad. Langsted.* Illustreret af *K. Gamborg.* 1 Kr., indb. 2 Kr.

Disse Bøger faas i alle Boglader og fra

H. Hagerups Boghandel,
Gothersgade 30.
København K.

AUG 2 0 1943